

VERK SAMHETS BERÄTTELSE 2008

Rapport från Svenska Förläggareföreningen, SvF

**SVENSKA
FÖRLÄGGARE
FÖRENINGEN**

Svenska Förläggare AB

**Verksamhetsberättelse
2008**

Innehållsförteckning

FÖRENINGENS KANSLI, STYRELSE M M	3
Kansli	3
Uppgifter	3
Medlemskap i Svenska Förläggareföreningen	4
Styrelsens berättelse	4
Styrelse, valnämnd och revisorer	5
Under året publicerade rapporter	6
Frukostmöten, informationsmöten och seminarier under året	7
Arbetsgrupper	7
Allmänna möten	8
KULTURPOLITIK	9
Statligt stöd till litteraturen	9
Kulturutredningen	10
Ljudboksmomsen	10
AVTAL OCH FÖRHANDLINGAR MED UPPHOVSMÄNNEN	11
Sveriges Författarförbund	11
Föreningen Svenska Tecknare	12
Text- och musikanologiavtal med SFF respektive SMFF	12
BOKREALISATIONEN	13
BOKMÄSSOR	13
RÄTTSLIGA FRÅGOR	14
Juristgruppen	14
Översyn av tredje kapitlet i upphovsrättslagen	14
Fotokopiering för undervisningsändamål och information	14
Svenska Bibelsällskapet	15
Överenskommelse med den grafiska industrin	16
Copyswede	16
Mallavtal för digitala rättigheter	17
Diskussioner med Kungl. biblioteket	17
Förlikningsavtal mellan Google och Authors Guild/AAP	17
Föreningens arbete för en stärkt upphovsrätt m m	17
REMISSER	20
BRANSCHSTATISTIK	22
Den svenska bokmarknaden	22
REPRESENTATION I BRANSCHSAMMANSLUTNINGAR	24
Nationellt	24
Internationellt	24
Freedom-to-publish	25

UTBILDNING	26
Förlagsklubben	26
Stiftelsen Bokbranschens Understöds- och Utbildningsfond	26
Förlagskunskap vid Stockholms Universitet	26
BOKPROJEKT	27
Världsbokdagen	27
Bokgåva till Sveriges alla elever i gymnasieskolans årskurs 2	27
PRISER	28
Augustpriset	28
Lilla Augustpriset	29
Pocketpriset	29
Gulliverpriset	30
Lars Salvius-föreningens stipendier och pris	31
Bokbranschens Redaktörspris	31
ADAM HELMS' BOKSAMLING	32
BOKBRANSCHENS FINANSIERINGSINSTITUT AB	33
TIDNINGS AB SVENSK BOKHANDEL	33
MEDLEMSFÖRLAG VID ÅRETS SLUT	34
STADGAR	35
EKONOMI	39
Svenska Förläggareföreningen	39
Svenska Förläggare AB	45

FÖRENINGENS KANSLI, STYRELSE M M

Kansli

Svenska Förläggareföreningen, SvF, äger servicebolaget Svenska Förläggare AB, SvF AB. All personal och kansliverksamhet finns i bolaget. SvF har uppdragit åt SvF AB att handha administrationen av föreningens verksamhet. SvF AB svarar även självständigt för olika aktiviteter, rådgivning, förhandlingar etc. Bolagets och föreningens ordförande är *Kjell Bohlund*. Verkställande direktör är *Kristina Ahlinder*.

Adress Drottninggatan 97
113 60 Stockholm
Telefon 08-736 19 40
Telefax 08-736 19 44
E-post info@forlaggare.se

Direktör Kristina Ahlinder

Personal Ann-Marie Andersson Wallman, administration
Pia Janné Nyberg, juridik, från och med 20 oktober 2008
Caroline Lagercrantz Nordstrand, juridik, till och med 25 september 2008
Karolina Lassbo, juridik, från och med 1 april 2008
Roy Rue, ekonomi

Hemsidor www.forlaggare.se (ny design från och med 20 oktober 2008)
www.augustpriset.info

Uppgifter

Svenska Förläggareföreningen, som bildades den 4 december 1843, är en sammanslutning av företag som yrkesmässigt bedriver förlagsrörelse, bokklubbsrörelse eller liknande i Sverige.

Föreningens huvudsyfte är enligt stadgarna att på olika sätt främja medlemmarnas gemensamma intressen.

Som medlem i Svenska Förläggareföreningen erhåller medlemsförlagen

- rådgivning i allmänna branschfrågor
- juridisk rådgivning i frågor som rör avtal, upphovsrätt, tryckfrihet, marknadsrätt, elektronisk utgivning etc
- omfattande och exklusiv branschinformation
- inbjudningar till interna seminarier och informationsmöten i aktuella ämnen
- medlemsinformation samt information om länkar till intressanta artiklar i svensk press i en lång rad frågor vilka på olika sätt rör bokbranschen etc.

Svenska Förläggareföreningen bedriver en omfattande extern informationsverksamhet gentemot massmedier, allmänhet och andra branschorganisationer både nationellt och internationellt rörande förlagsbranschens struktur och utveckling, bokproduktion, bokmarknad, prisutveckling etc.

Föreningen arbetar aktivt för att hos politiker, myndigheter, organisationer och media bevaka och driva medlemsförlagens intressen inom för förlagen aktuella och viktiga områden.

Svenska Förläggareföreningen är förlagsbranschens part i relationerna till bl a Sveriges Författarförbund, Föreningen Svenska Tecknare, Svenska Musikförläggareföreningen och Grafiska Företagen.

Föreningen besvarar ett stort antal utredningsremisser, departementsskrivelser etc inom framför allt kulturområdet och inom det upphovsrättsliga området.

Föreningen företräder branschen i överläggningarna med Statens kulturråd när det gäller arkersättningar, f-priser etc inom litteraturstödsordningen.

Medlemskap i Svenska Förläggareföreningen

Varje svenskt förlag med professionell utgivning av böcker och/eller litterära verk eller företag med bokklubbsrörelse eller liknande verksamhet kan bli medlem i Svenska Förläggareföreningen. Medlemsförlag förutsätts bedriva regelbunden utgivning och ha varit verksamt sedan minst två år. Ansökan om medlemskap ställs till föreningens styrelse och ska innefatta en presentation av förlaget och dess verksamhet/utgivning samt ett registreringsbevis. Av ansökan bör också framgå att förlaget tagit del av föreningens stadgar samt föreningens avgiftssystem. Beslut om medlemskap fattas av föreningens styrelse. Föreningens stadgar finns på hemsidan men kan också rekvireras i tryckt form från kansliet. Se också sidan 35 i denna verksamhetsberättelse.

Vid årets slut hade föreningen 70 medlemmar. Se medlemsförteckningen på (sidan 34).

Styrelsens berättelse

Verksamheten kretsade under 2008 till stor del kring upphovsrätten och de utmaningar som följer med digitaliseringen och den utbredda internetanvändningen. Den snabba utvecklingen erbjuder förlagen stora möjligheter men den skapar samtidigt problem och det är en av föreningens viktigaste uppgifter att arbeta för att de lagar och spelregler som gett förutsättningarna för den tryckta boken också kommer att omfatta digitala böcker och internet.

Den erosion av upphovsrätten som drabbat musik- och filmbranscherna har nu börjat påverka även bokbranschen negativt. Förläggareföreningen har genom egna mätningar kunnat konstatera en omfattande illegal fildelning av i första hand ljudböcker och kursböcker. Det är i dagsläget svårt att uppskatta hur stora negativa effekter detta haft på försäljningen av böcker och ljudböcker men det är ingen tvekan om att den illegala spridningen växer. Detta får till följd att både författare och förlag blir återhållsamma i utgivningen av ljudböcker och e-böcker. Entreprenörer som utvecklar nya tjänster för att sprida böcker, musik och film på internet måste konkurrera med The Pirate Bay och andra webbplatser, där samma böcker och filmer kan laddas ner gratis, vilket underminerar ekonomin och avskräcker investerare.

För att motverka och begränsa skadeverkningarna har ett nätverk av internationella avtal träffats. Sverige har släpat efter omvärlden när det gäller åtgärder mot den illegala fildelningen, vilket resulterat dels i att en omfattande infrastruktur för piratkopiering etablerats i Sverige, dels i ett utbrett motstånd hos allmänheten mot åtgärder för begränsa den illegala fildelningen. Uttalanden från ledande politiker om att ”man inte kan kriminalisera en hel ungdomsgeneration” har på ett allvarligt sätt skadat respekten för upphovsrätten.

Den svenska regeringen har dröjt med implementeringen av EU:s sanktionsdirektiv från 2004, vilket ledde till att Sverige i maj 2008 fälldes av EU-domstolen. Frågan om sanktionsdirektivet (IPRED) blev en av 2008 års heta debattfrågor. Strax före jul lade regeringen fram en proposition om Sanktionsdirektivet och i februari 2009 antogs förslaget av riksdagen med stor majoritet, vilket innebär att rättsinnehavare från och med den 1 april 2009 kan ansöka hos domstol om att få ut uppgifter om internetanvändare som gör sig skyldiga till intrång.

Det är inte bara den illegala fildelningen som sätter frågan om upphovsrätten på nätet i fokus. Från både politiskt och kommersiellt håll ser man med rätta innehåll i den samlade bokutgivningen som en stor tillgång som genom nätet skulle kunna göras tillgänglig för allmänheten. Den amerikanska sökmotorn Google har genom sitt ”Library Project” tagit en ledande ställning på detta område. Googles verksamhet har dock lett till juridiska tvister i både USA och Europa, och det blir en viktig fråga för de svenska förlagen att ta ställning till under 2009.

Det av EU initierade projektet ”European Digital Library” – numera med namnet Europeana – kan ses som ett senkommet politiskt svar på utmaningen från Google. Här utgår man från den etablerade europeiska upphovsrätten.

Den digitala utmaningen är dock inte huvudtemat för de två statliga utredningar som berör förlagsbranschen. Kulturutredningen med *Eva Swartz Grimaldi* som ordförande, arbetade under året med en översyn av den statliga kulturpolitiken. Slutbetänkandet lades fram i februari 2009. En utredning under ledning av professor *Jan Rosén* har som uppdrag att se över Upphovsrättslagens tredje kapitel, där den rättsliga grunden för förlagsavtalen regleras. Denna utredning arbetar med tidsplanen att lämna ett slutbetänkande i oktober 2010. Förslagen från dessa båda utredningar blir av stor betydelse för förlagsbranschen.

Under årets senare del kom en annan fråga i förgrunden. Efter en i stort sett oavbruten tillväxt under tio år sjönk förlagens samlade försäljning kraftigt under 2008. Den traditionella bokhandeln, bokklubbarna och stormarknaderna minskade sina inköp från förlagen och det uppvägdes inte av internethandelns tillväxt. Försäljningen i slutledet sjönk inte lika kraftigt som förlagens utleveranser men det mesta pekar på att bokbranschen har drabbats av samma konjunktursvacka som andra branscher.

Styrelse, valnämnd och revisorer

Styrelsen, som under året hållit sex sammanträden, har bestått av *Kjell Bohlund*, ordförande, *Eva Bonnier*, vice ordförande, *Anna Borné Minberger*, *Catrine Christell Grimlund*, *Jacob Dalborg*, *Maria Hamrefors*, *Dan Israel*, *Kristoffer Lind*, *Erik Osvalds*, *Ann-Marie Skarp*, *Göran Sunehag* och *Eva Swartz Grimaldi*.

Föredragande i styrelsen har direktör *Kristina Ahlinder* varit.

Vid föreningsmötet den 6 maj omvaldes *Bengt Christell*, *Dorotea Bromberg*, *Gunilla Halkjær Olofsson* och *Jonas Byström* som ledamöter av föreningens valnämnd. Till ny ledamot efter *Kristoffer Lind* valdes *Margareta Zachrisson*.

Revisorer har under året varit auktoriserade revisorn *Jan Nyström* och *Ulla Vedin* med auktoriserade revisorn *Malin Nilsson* och *Mikael Sellstedt* som suppleanter.

Under året publicerade rapporter

Ljudböcker och e-böcker på The Pirate Bay – En kartläggning av illegal fildelning

Svenska Förläggareföreningen har under våren 2008 granskat webbplatsen The Pirate Bay i syfte att få kunskap om i vilken omfattning svenska ljudböcker och e-böcker fildelas illegalt. En extern aktör med god teknisk kunskap på området fick uppdraget att vid tre olika tillfällen undersöka förekomsten av ljudböcker och e-böcker på The Pirate Bay, samt i vilken omfattning verken fildelas via webbplatsen i fråga. Undersökningen visade bl a att upp emot 85 % av alla ljudböcker på Svensk Bokhandels försäljningstopplista fanns utlagda på The Pirate Bay. Rapporten presenterades i april och fick relativt stor uppmärksamhet i media.

Branschstatistik 2007

I juni publicerade föreningen sin årliga detaljerade statistik över medlemmarnas utgivning och försäljning. Rapporten innehöll också en uppskattning av den totala svenska bokmarknaden.

Bokmarknaden 2008

I september publicerade föreningen en rapport om bokmarknadens ekonomiska utveckling. Rapporten är relevant även ur andra utgångspunkter än de ekonomiska. (Såväl litterära som kulturpolitiska aspekter återspeglas i rapporten, vilket är ett tydligt tecken på den centrala roll bokutgivningen spelar i vårt samhälle.)

”... och Augustpriset går till ...”

I samband med att Augustpriset delades ut för 20:e gången i november publicerade föreningen en rapport med en tillbakablick över Augustprisets historia och utveckling. I rapporten beskrivs vad en nominering och en Augustvinst kan betyda för förlaget och författaren när det gäller uppmärksamhet och försäljning. Här återfinns statistik över de nominerade titlarna och författarna, över vinnande titlar, juryledamöter samt information om Augustgalorna under åren som gått.

Samtliga rapporter kan beställas från föreningens kansli, eller laddas ned på föreningens hemsida www.forlaggare.se.

Frukostmöten, informationsmöten och seminarier under året

Den 6 mars:	Frukostmöte:	Antipiratarbete mot pirater på nätet – vad har förlagsbranschen att lära av Antipiratbyrån?
Den 27 mars:	Frukostmöte:	IFPI:s arbete för att stävja piratverksamhet på nätet – vad gör de och vad kan vi lära av dem?
Den 7 maj:	Seminarium:	Den digitala boken – nutid och framtid. Presentation av det digitala mallavtal som föreningen tagit fram, samt en redogörelse från Elib om den digitala bokens nutid och framtid.
Den 21 augusti:	Frukostmöte:	Hur omfattande är den illegala fildelningen när det gäller böcker och hur kan vi stoppa den? En guide hur IP-nummer och bevisning kan säkras när upphovsrättsintrång har begåtts på internet, samt presentation av föreningens kartläggning av The Pirate Bay.
Den 20 oktober:	Presskonferens:	Årets nomineringar till Augustipriset.

Arbetsgrupper

Svenska Förläggareföreningens styrelse har utsett följande arbetsgrupper:

Augustiprisgruppen: *Eva Bonnier, Eva Swartz Grimaldi och Erik Osvalds*

Ekonomigruppen: *Jane Jangefeldt och Peter Stenson*

Freedom-to-publish-kommittén: *Eva Bonnier, ordförande, och Dan Israel*

Juristgruppen: *Caroline Fellbom Franke, Jerker Fransson, Dag Wetterberg och Erica Wänelöf*

Litteraturstödsgruppen: *Rod Bengtsson, Catrine Christell Grimlund, Viveca Ekelund, Camilla Nagler och Dan Israel*

Statistikkommittén: *Kjell Bohlund, ordförande, Håkan Köhler, Mikael Sellstedt och Kristoffer Lind*

Intern förhandlingsdelegation avseende ramavtal för översättningsuppdrag:
Kjell Bohlund, Eva Bonnier, Jonas Axelsson, Catrine Christell Grimlund och Eva Gedin

Arbetsgruppen för upphovsrättsfrågor: *Kjell Bohlund, Eva Bonnier, Maria Hamrefors, Dan Israel, Kristoffer Lind och Eva Swartz Grimaldi.*

I samtliga grupper ingår även representanter från kansliet.

Allmänna möten

Allmänna möten

Svenska Förläggareföreningen håller varje år två ordinarie möten.

Vårmötet 2008, tillika årsmötet, ägde rum den 6 maj på Villa Källhagen i Stockholm. Vid mötet förrättades val av styrelse och revisorer. Mötet beslöt även godkänna förslaget till budget och avgiftsdebitering för SvF AB. Föreningsmötet gästades av *Stefan Eklund*, kulturchef på Borås Tidning.

Höstmötet ägde rum den 3 december på Svenska Förläggareföreningens kansli, vid vilket budgeten för 2009 för Svenska Förläggare AB och Svenska Förläggareföreningen presenterades och godkändes. Föreningsmötet gästades av Författarförbundets ordförande *Mats Söderlund*.

KULTURPOLITIK

Statligt stöd till litteraturen

Utgivningsstöd

Det av riksdagen 1975 införda statliga utgivningsstödet handläggs och fördelas av Statens kulturråd. 2008 omfattade stödet drygt 38 miljoner kr inkl distributionsstöd till biblioteken men exkl lagerstöd för klassisk litteratur.

Klassikerserie för skolbruk

Sedan 1985 har Statens kulturråd och Svenska Förläggareföreningen samarbetat med utgivningen av en klassikerserie för skolan. Serien har distribuerats av förlaget Natur & Kultur som utsetts genom upphandling. Titlarna har valts av en till Kulturrådet knuten urvalsgrupp där en av ledamöterna var utsedd på förslag av Svenska Förläggareföreningen. Stödet är avsett att möjliggöra för skolorna att till ett mycket lågt pris köpa klassikertitlarna i klass- eller gruppuppsättningar. Böckerna, som är inbundna, säljs endast för skolbruk. Våren 1996 blev serien komplett med 100 titlar. Dessa ska hållas i lager, marknadsföras och vid behov tilltryckas under ett antal år. Under 2008 såldes nära 15 000 exemplar.

2005 fick Kulturrådet regeringens uppdrag att ta initiativ till en ny bokserie med klassiker, nu i högre utsträckning från olika språkområden och världsdelar. Ambitionen är att totalt 50 nya titlar ska ges ut under en femårsperiod. Målgruppen är i första hand elever i grund- och gymnasieskolan. Tanken är att skolor ska kunna köpa in klassuppsättningar till ett lågt pris. Beslut om vilka titlar som ska ges ut fattas av en arbetsgrupp. Till sin hjälp har arbetsgruppen referensgrupper med elever som lämnar synpunkter på förslagen.

Förlaget Natur & Kultur har även fått uppdraget att sälja, distribuera och marknadsföra den nya bokserien. Sedan 2006 har åtta titlar kommit ut och under 2008 har dessa sålts i knappt 200 exemplar. Arbetsgruppen har föreslagit ytterligare 23 nya titlar men dessa har ännu inte getts ut.

Se också www.kulturradet.se.

Nordiskt översättningsstöd

I början av september 2007 undertecknas ett nytt avtal för översättning av nordisk litteratur mellan de nordiska litteraturkontoren och Kulturkontakt Nord. Kulturkontakt Nord lanserade inom ramen för Nordiska Ministerrådets Konst- och kulturprogram ett översättningsstöd i syfte att stärka översättningen av nordisk litteratur inom Norden. Stödordningen gäller under en försöksperiod om tre år (2007-2009).

Nordiska förlag kan söka översättningsbidrag i det land originalverket är publicerat. Statens kulturråd, administrerar sedan den 1 januari 2008 ansökningar som rör översättning av svensk litteratur till andra nordiska språk. Ansökan kan göras vid två tillfällen per år, för 2009 är sista ansökningsdatum den 1 maj och den 1 november.

Se också www.kulturradet.se samt www.kknord.org.

Stöd för översättningar av svensk litteratur till utomnordiska språk

Stödet för svensk litteratur i översättning övergick den 1 januari 2008 från Svenska institutet till Statens kulturråd. Stödet syftar till att möjliggöra ökad utgivning av svensk kvalitetslitteratur i utlandet. Den nya stödordningen omfattar såväl skönlitteratur för barn och vuxna som facklitteratur. En förutsättning för stöd är att översättningen görs direkt från svenska och inte via något annat språk.

Bidrag för översättning till utomnordiska språk kan sökas av utländska förlag samt i vissa fall av svenskt förlag som har en utarbetad plan för spridning av den aktuella boken i utlandet.

Under 2008 har Kulturrådet beviljat 4,7 miljoner kronor till utländska förlag för utgivning av svensk litteratur. Av 269 ansökningar beviljades 184 stöd.

Ansökan kan göras vid två tillfällen per år, för 2009 är sista ansökningsdatum den 1 maj och den 1 november. Se vidare www.kulturradet.se.

EU-stöd till litteraturen

För information se Statens kulturråds hemsida www.kulturradet.se.

Kulturutredningen

Kulturutredningen tillsattes av regeringen i juni 2007 och redovisade sitt arbete till Kulturdepartementet den 12 februari 2009. *Eva Swartz Grimaldi* har varit utredningens ordförande och *Maria Eka* dess huvudsekreterare. Utredningen har bland annat i uppdrag att lämna förslag till förändringar rörande de nationella målen för kulturpolitiken. Utredningen har en egen hemsida, www.kulturutredningen.se där all relevant information finns att tillgå.

Svenska Förläggareföreningens ordförande och direktör har uppvaktat utredningen vid ett par tillfällen under 2008, en gång enskilt och en gång tillsammans med ordföranden för NOFF, Nordiska föreningen för mindre förlag. Vid uppvaktningarna har föreningen understrukt litteraturstödet betydelse och vikten av att stödet även fortsättningsvis ska vara ett kvalitetsstöd, inte ett förlagsstöd.

Föreningens direktör har också tillsammans med NOFF:s ordförande *Kristoffer Lind*, uppvaktat ett flertal riksdagsledamöter ur främst kulturutskottet, representerande samtliga politiska partier, i syfte att försvara litteraturstödet i dess nuvarande form.

Ljudboksmomsen

Vid EU:s finansministrars möte, ECOFIN, i Bryssel den 10 mars 2009 nåddes en politisk överenskommelse rörande de reducerade mervärdesskattesatserna innebärande att reducerad mervärdesskatt får tillämpas på bl a ljudböcker. Den nya lagstiftningen gäller från den 1 januari 2011, men de länder som redan idag tillämpar reducerad moms på ljudböcker kan fortsätta att göra detta.

AVTAL OCH FÖRHANDLINGAR MED UPPHOVSMÄNNEN

Sveriges Författarförbund

Ramavtal för översättningsuppdrag

Nu gällande ramavtal för översättningsuppdrag mellan Svenska Förläggareföreningen och Sveriges Författarförbund trädde i kraft den 1 juli 2004. Avtalet innehåller flera nyheter i förhållande till tidigare avtalspraxis. Den största förändringen är införandet av ersättning för sekundäranvändning inom förlaget, s k intern sekundäranvändning. Omfångsberäkningen har också förenklats genom införandet av en ny teckenbaserad metod. Mer information finns på föreningens hemsida, www.forlaggare.se.

Avtalet löpte (med en bestämd avtalsperiod) fram till och med 1 juli 2007 och därefter löper avtalet vidare på obestämd tid med en ömsesidig uppsägningstid om tre månader. Även minimihonorarsavtalet har förlängts och gäller tills vidare med samma uppsägningstid som ramavtalet.

Under 2008 har förhandlingar förts med Sveriges Författarförbund om hur digitala rättigheter ska regleras i ramavtalet för översättningsuppdrag. Förhandlingarna ledde dock inte till någon överenskommelse.

Ramavtal för förlagsavtal

Sedan februari 1996 finns inget centralt avtal för bokutgivning i Sverige. Sveriges Författarförbund har på olika sätt, bl a i en skrivelse till justitiedepartementet, framfört sitt missnöje med den avtalslösa situationen och föreslår att tvingande regler för förlagsavtal införs i upphovsrättslagen i syfte att stärka upphovsmännens ställning. Den tyska upphovsrättslagen från 2002 tjänar här som förebild.

Förläggareföreningens inställning är att den avtalsfrihet som är etablerad på den svenska bokmarknaden gynnar både förlag och författare och att den ska bevaras. Alla typer av tvingande regelsystem, liknande det i Tyskland, hämmar branschens utveckling. Vad gäller lagstiftning till stärkande av avtalsparters möjligheter att i efterhand justera oskäligen ersättningsnivåer kan Förläggareföreningen konstatera att behovet redan idag tillgodoses i svensk rätt genom möjligheterna att tillämpa avtalslagens generalklausul, 36 §.

I oktober 2004 presenterade Författarförbundet fem olika så kallade mönsteravtal. Dessa rör tryckt bok, beställningstryck, e-bok, hörbok och agentavtal. Avtalen är ett led i arbetet för en tvingande lagstiftning och ska enligt ingressen i samtliga avtal gälla fram tills det att sådana nya regler för förlagsavtal trätt i kraft. Svenska Förläggareföreningen har avrått sina medlemmar från att tillämpa avtalen.

Under 2008 har varken Svenska Förläggareföreningen eller Sveriges Författarförbund påkallat förhandlingar om ett nytt ramavtal.

Föreningen Svenska Tecknare

Ramavtalet mellan Svenska Förläggareföreningen och Föreningen Svenska Tecknare avseende illustrationsuppdrag inom skönlitteraturen fortsätter att gälla tills vidare. Huvudregeln i avtalet är att engångsersättning utan relatering till upplagans storlek ska utbetalas.

Text- och musikantologiavtal med Sveriges Författarförbund respektive Svenska Musikförläggareföreningen

I juli 2006 sade Sveriges Författarförbund upp textantologiavtalet. Bakgrunden är den förändring av 18 § upphovsrättslagen som genomfördes i och med implementeringen av Info Soc direktivet 1 juli 2005. Enligt paragrafens nya lydelse kan tvångslicensen inte längre tillämpas för kommersiellt nyttjande, dvs då förlag i förvärvssyfte producerar och ger ut samlingsverk för undervisningsbruk. Detta innebär att förlag som ger ut en textantologi i förvärvssyfte måste träffa avtal med varje upphovsman till de verk som ska användas.

Avtalet mellan Svenska Förläggareföreningen och Svenska Musikförläggareföreningen är inte uppsagt. Emellertid gäller även för musikantologier att bestämmelsen om tvångslicens inte är tillämplig om verket, som i och för sig ges ut för användning i undervisning, ges ut i förvärvssyfte. Detta innebär på samma sätt som för textantologier att förlag som ger ut en musikantologi i förvärvssyfte måste träffa avtal med varje upphovsman till de verk som ska användas. Det mellan Svenska Förläggareföreningen och Svenska Musikförläggareföreningen överenskomna grundhonoraret med uppräknings är alltjämt gällande i enlighet med avtalet.

BOKREALISATIONEN

Statistik, historik etc rörande den årliga bokrean finns att tillgå på föreningens hemsida www.forlaggare.se.

I februari 2007 publicerade föreningen en särskild rapport, ”Bokrean. Historia – nutid – framtid”, om bokbranschens årliga stora bokrea. Rapporten återfinns också på hemsidan och kan även beställas från kansliet i tryckt form.

Sedan 1995 har branschens parter tillsammans med Konsumentverket varit överens om riktlinjerna för marknadsföring av böcker i rean. Huvudpunkten är att nytt ISBN ska åsättas sådana specialupplagor som framställs till rean och som till innehåll, utseende eller papperskvalitet inte är helt identiska med originalutgåvan. Sådana böcker ska inte heller märkas med någon ”förr pris”-jämförelse och det ska noga anges att det är fråga om en specialupplaga för rean.

BOKMÄSSOR

Ett stort antal internationella bokmässor av skiftande storlek och inriktning äger årligen rum runt om i världen. De mest betydelsefulla av de stora internationella bokmässorna är för de svenska förlagen framför allt bokmässorna i London i april respektive i Frankfurt i oktober samt barnboksmässan i Bologna i mars. En lista över de flesta internationella bokmässorna finns att tillgå på IPA:s hemsida www.internationalpublishers.org.

Bok & Bibliotek i Svenska Mässans lokaler i Göteborg, där många av medlemsförlagen medverkar, ägde 2008 rum den 25-28 september. Huvudtemat för 2008 års bokmässa var Lettland.

RÄTTSLIGA FRÅGOR

Juristgruppen

År 2006 tillsatte Svenska Förläggareföreningens styrelse en intern juristgrupp bestående av *Kristina Ahlinder*, föreningens jurist samt jurister från de medlemsförlag som har egna anställda jurister. Juristgruppen har i uppgift att bistå Svenska Förläggareföreningens styrelse och kansli i olika ärenden rörande främst upphovsrättsfrågor. Under 2008 har juristgruppens träffar huvudsakligen berört den översyn av tredje kapitlet upphovsrättslagen som inleddes under våren.

Översyn av tredje kapitlet i upphovsrättslagen

I samband med implementeringen av Info Soc direktivet 2005 meddelade justitiedepartementet att man avsåg att se över det tredje kapitlet i upphovsrättslagen, vilket bl a innehåller dispositiva regler för förlagsavtal och således är av stor vikt för de svenska bokförlagen.

Justitiedepartementet presenterade i april 2008 ett utredningsdirektiv (Dir 2008:37) avseende revisionen av tredje kapitlet upphovsrättslagen och den 1 maj 2008 utsågs professor *Jan Rosén* till särskild utredare.

Översynen omfattar följande.

- En allsidig översyn av tredje kapitlet där utredaren förutsätts samråda med berörda branschorganisationer i en så kallad expertgrupp, där representanter från de olika branscher som berörs ingår.
- Enligt direktivet är målsättningen att skapa flexibla och varaktiga lösningar som återspeglar den upphovsrättsliga marknaden. Översynen av tredje kapitlet innebär också att frågan om balansen i avtalsrelationen mellan upphovsman och producent/utgivare utreds.
- Översyn av vissa frågor rörande avtalslicenser, t ex vilka organisationer som ska vara behöriga att ingå avtal med stöd av avtalslicenser. Utvidgning av vissa avtalslicenser kommer också att utredas enligt direktivet.
- Språklig och redaktionell översyn av hela upphovsrättslagen.

Redovisning av uppdraget rörande översynen av tredje kapitlet och avtalslicenserna kommer att ske genom delbetänkande senast den 31 oktober 2009. Övriga delar redovisas den 31 oktober 2010.

Som föreningens representant i utredningens expertgrupp har *Erica Wänelöf* (förlagsjurist Norstedts Förlagsgrupp AB) utsetts.

Expertgrupperna hade vid årets slut träffats tre gånger. Ytterligare fyra träffar är inplanerade under våren 2009.

Fotokopiering för undervisningsändamål och information inom olika verksamheter

Svenska Förläggareföreningen har tillsammans med femton andra rättighetshavarorganisationer på upphovsrättens område genom avtal med skolor, högskolor och andra utbildningsanordnare givit lärare rätt att i begränsad utsträckning framställa fotokopior ur och utskrifter av verk för sin undervisning. För dessa avtal gäller en avtalslicensbestämmelse i upphovsrättslagen, vilka utvidgades genom den nya upphovsrättslagen den 1 juli 2005.

Ersättningen enligt kopieringsavtalen inkasseras och fördelas av föreningen **Bonus Presskopia** som är bildad av de licensgivande organisationerna. Bonus Presskopia biträder organisationerna vid förhandlingar om kopieringsavtal och avtal om utväxling av ersättningar till eller från utlandet. Bonus Presskopia är bildad av två tidigare fristående organisationer: Bonus respektive Presskopia. Bonus Presskopia erbjuder även myndigheter, företag och organisationer rätt att kopiera ur verk i begränsad omfattning för information inom deras verksamheter. Dessa avtal regleras genom den avtalslicensbestämmelse som infördes i upphovsrättslagen den 1 juli 2005.

Ett nytt avtal om kopiering träffades mellan rättighetshavarorganisationerna och staten avseende högskole- och universitetsområdet under 2006. Avtalet, som gäller från den 1 januari 2007 till den 31 december 2007, har ändrats i viss utsträckning i förhållande till föregående avtal. Bland annat har ändringar skett avseende kopieringsvolym och ersättning. Kopieringsvolymen har höjts med 10 % till 357,5 sidor per helårsstudent och ersättningen per helårsstudent har höjts till 133,29 kr. En höjning med 11,61 % i förhållande till föregående avtal. Vidare innehåller det nya avtalet ett åtagande av parterna att verka för tillsättandet av en arbetsgrupp med syfte att utbyta erfarenheter avseende frågor om exemplarframställning av upphovsrättsligt skyddat material på universitet och högskolor. Avtalet förlängs automatiskt med ett år i taget om det inte sägs upp och gäller således oförändrat ytterligare ett år framåt. Ersättningen per student räknas upp med konsumentprisindex, KPI, och under 2008 var ersättningen 136,21 kr per helårsstudent. Avtalet har förlängts att gälla även under 2009 och KPI-uppräkningsindex var 4,37 %, vilket innebär att ersättningen per helårsstudent är 142,16 kr under 2009.

Svenska Bibelsällskapet

Bibelkommissionen överlämnade den nya översättningen av Bibeln till svenska staten i november 1999. Staten tillhandahöll i sin tur Svenska Bibelsällskapet de rättigheter som kan finnas till dessa översättningar. Svenska Bibelsällskapet är en ideell förening som ska främja spridningen och användningen av Bibeln samt svara för löpande översättningsarbete. Svenska Bibelsällskapet förvaltar i en särskild fond, Svenska Bibelsällskapets Bibelfond, den ersättning som utgivarna betalar vid användning av översättningarna.

Regler för upplåtelse av rättigheter till bibelöversättningarna finns i ett särskilt avtal, ”ramavtal om utgivning av Bibelkommissionens översättningar av Bibeln” träffat den 23 februari 1999 mellan staten, Svenska Bibelsällskapet, Kristna Bokförläggareföreningen och Svenska Förläggareföreningen. I Svenska Bibelsällskapets Bibelfond finns Svenska Förläggareföreningen representerad genom föreningens jurist, som också deltar på Bibelsällskapets huvudmannaråd.

I anslutning till avtalet finns en överenskommelse mellan Svenska Bibelsällskapet, Kristna Bokförläggareföreningen och Svenska Förläggareföreningen rörande de närmare villkoren för utgivning av Bibelkommissionens arbete. Avtalet innehåller även bestämmelser om redovisningsperioder samt en bestämmelse om att Bibelsällskapet ska erbjuda samtliga utgivare lika villkor.

Under 2008 har Bibelfonden sammanträtt tre gånger; 24 april i Gävle, 18 september i Uppsala samt den 19 november i Stockholm. Svenska Förläggareföreningen har varit representerad av föreningens jurist *Karolina Lassbo*.

Överenskommelse med den grafiska industrin

I december 2002 antogs Allmänna Leveransvillkor för Grafiska Prestationer 2002, ALG 02. Svenska Förläggareföreningen deltog tillsammans med Grafiska Företagen, Annonsörföreningen, Svenska Tidningsutgivareföreningen, Sveriges Reklamförbund och Sveriges Tidskrifter i diskussionerna kring villkoren.

ALG 02 reglerar bl a vad leverantör och beställare ska prestera vid grafiska produktioner och vad som inträffar vid fel eller försening. I den senare delen knyter överenskommelsen nära an till köplagens regler. Villkoren i ALG 02 är inte tvingande vilket innebär att parterna i det enskilda köpeavtalet kan ändra och komplettera om de så önskar.

I anslutning till de tidigare villkoren ALG 95 utarbetades en sk grafisk checklista vari det närmare anges vad beställare och leverantörer bör tänka på vid beställares tillhandahållande av icke slutligt digitalt produktionsunderlag. Den grafiska checklistan har reviderats och anslöts till ALG 02.

Under 2008 har en referensgrupp utsetts för att revidera ALG 02 till allmänna leveransvillkor som kommer att få benämningen ALG 09. I referensgruppen har representanter från ovan nämnda organisationer ingått. Revideringen tar särskilt sikte på digitala leveranser samt vidarebearbetningsfel. Förläggareföreningen har varit representerad av föreningens jurist *Karolina Lassbo*. Ytterligare möten med referensgruppen kommer att hållas under 2009.

ALG 02 och den grafiska checklistan finns tillgängliga hos Grafiska Företagens Förbund, www.grafiska.se.

Copyswede

Med stöd av 12 § upphovsrättslagen har enskilda personer rätt att under vissa förutsättningar kopiera musik, film och böcker för privat bruk. För att kompensera för den uteblivna försäljning som en privat kopiering innebär för upphovsmännen har författare, kompositörer m fl rätt till privatkopieringsersättning, tidigare kallad kassettersättning. Genom att belägga produkter som är särskilt ägnade för privatkopiering, t ex inspelningsbara CD- och DVD-skivor, video- och ljudkassetter, videospelare och MP3-spelare, med en avgift har lagstiftaren försökt ersätta upphovsmännen för visst inkomstbortfall. Avgifterna inkasseras av föreningen Copyswede.

Hösten 2006 inledde Svenska Förläggareföreningen samtal med Copyswede rörande förlagens rätt till privatkopieringsersättning vid framställande av ljudbok. Det konstaterades att förlagen i egenskap av producenter av ljudböcker har rätt till sådan ersättning.

Svenska Förläggareföreningen har från Copyswede erhållit ett avräkningsbrev för utbetalning av ersättning för åren 2005–2007. Svenska Förläggareföreningen har under 2008 insamlat fullmakter från samtliga förlag som publicerar ljudböcker. Detta för att föreningen ska kunna fullgöra sitt åtagande att samordna och ansvara för utbetalningen av privatkopieringsersättning till förlagen. Svenska Förläggareföreningen ansvarar för utbetalning till såväl medlemsförlag som de förlag som inte är medlemmar i föreningen. Svenska Förläggareföreningen har även samlat in uppgifter från aktuella förlag om hur många exemplar förlagen sålt av varje ljudbokstitel under de tre aktuella åren.

Privatkopieringsersättningen för år 2005–2007 kommer under 2009 att fördelas efter den redovisning som förlagen inkommit med.

Mallavtal för digitala rättigheter

Under våren 2008 tog Svenska Förläggareföreningen med hjälp av Advokatfirman Cederquist fram ett mallavtal för digitala rättigheter, dvs ett exempel på förlagsavtal för utgivning av ljudbok och e-bok. Mallavtalet består av två dokument; ett avtalsformulär och allmänna villkor. Mallavtalet är tänkt att kunna komplettera ett förlagsavtal som gäller för utgivning av tryckt verk i bokform. Föreningens medlemmar har tillgång till mallavtalet och är fria att såväl använda avtalet i sin ursprungliga utformning eller ändra i det. Mallavtalet presenterades på seminariet Den digitala boken – nutid och framtid den 7 maj 2008.

Diskussioner med Kungl. biblioteket, KB

Svenska Förläggareföreningen har under 2008 inlett diskussioner med KB avseende hur digitala pliktexemplar i framtiden ska kunna hanteras. Bibliotekets digitalisering av redan befintligt material i bibliotekets arkiv har även det berörts under samtalen. Representanter för Svenska Förläggareföreningen och KB har under 2008 träffast tre gånger och diskussionerna kommer att fortsätta under 2009.

Förlikningsavtal mellan Google Inc och Authors Guild/Association of American Publishers

Den 28 oktober 2008 kom The Authors Guild, The Association of American Publishers och Google Inc överens om en förlikning i en tvist som pågått under flera år. Orsaken till tvisten är att Google inom sitt Google Library Project (som är en del av Googles Book Search Program), utan att fråga upphovsmännen om lov, skannat in böcker och skapat en databas av dessa som gjorts tillgänglig för Googles användare. Tvisten anhängiggjordes som en grupp-talan, en amerikansk ”class action”. Förlikningsavtalet måste godkännas av New York District Court för att börja gälla. Ett preliminärt godkännande har getts av domstolen. Avtalet har verkningar utanför USA på så sätt att förläggare och författare utanför USA under vissa förutsättningar omfattas av det trots att de inte direkt är parter i tvisten. Svenska Förläggareföreningen studerar avtalet och informerar medlemmarna om dess innehåll.

Föreningens arbete för en stärkt upphovsrätt och samarbete med andra organisationer

Svenska Förläggareföreningen har under 2008 bedrivit ett mycket aktivt politiskt lobbyarbete för att stärka upphovsrättens ställning i samhället. I lobbyarbetet har föreningen samarbetat med Filmfolket, IFPI (International Federation of the Phonographic Industry som företrädare skivbolagen), Dataspelsbranschen och Antipiratbyrån.

Sanktionsdirektivet

Regeringen överlämnade i oktober 2008 remissen ”Civilrättsliga sanktioner på immaterialrättens område”, det så kallade Sanktionsdirektivet, till Lagrådet. I lagrådsremissen lämnas förslag till genomförande av europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter. Lagändringarna föreslås träda ikraft den 1 april 2009.

Sanktionsdirektivet, som i mediedebatten fått namnet IPRED, innebär bl a att upphovsmän och rättighetshavare som blivit utsatta för upphovsrättsintrång på internet ska kunna vända sig till domstol och påpeka att intrång har skett, och om domstolen då finner att intrång på sannolika skäl har förekommit, kan domstolen besluta om ett informationsföreläggande. Ett

informationsföreläggande innebär att internetleverantören åläggs att avidentifiera den person som innehar den IP-adress varifrån intrånget har begåtts. Rättighetshavaren kan då kontakta intrångsgöraren och t ex begära ersättning för intrånget. Den internetleverantör som avidentifierat en IP-adress åläggs också att skicka en upplysning till abonnenten om att så har skett.

Att upphovsmän enklare kan ta reda på vem som står bakom en viss IP-adress ger upphovsmännen en betydligt större möjlighet att själva kunna beivra upphovsrättsintrång, kräva ersättning av intrångsgöraren eller på annat sätt vidta civilrättsliga åtgärder mot den som har gjort intrånget. Förslaget stärker därmed upphovsrätten genom att tydliggöra upphovsmännens rätt till sitt eget arbete – även på internet. För de svenska förlagen kan det även innebära förbättrade konkurrensvillkor för de som vill utveckla legala tjänster på internet.

Svenska Förläggareföreningen har under riksdagsbehandlingen av lagrådsremissen haft intensiva kontakter med riksdagsledamöter från alla riksdagspartier. Förslaget antogs med stor majoritet i riksdagen den 25 februari 2009.

Regeringssamtal om åtgärder mot illegal fildelning och främjande av legala internetjänster
Regeringen bjöd våren 2008 in Förläggareföreningen tillsammans med film-, musik- och dataspelsbranscherna, upphovsmannaorganisationerna representerade av KLYS, representanter för de sk legala internettjänsterna samt alla större bredbandsoperatörer till branschsamtal om hur den legala spridningen av upphovsrättsskyddat material på nätet kan utvecklas och hur den illegala spridningen kan motverkas.

Regeringens utgångspunkter för samtalen var att man förväntade sig att de olika aktörerna skulle enas om frivilliga åtgärder för att motverka den illegala fildelningen. Samtalen, som pågick under sommaren och början av hösten, avslutades i oktober. Förläggareföreningen och de övriga branschföreträdarna hade då tillsammans med upphovsmannaorganisationerna lagt fram flera förslag om hur parterna gemensamt skulle kunna motverka upphovsrättsbrott. Men det hade då visat sig att bredbandsoperatörerna inte var beredda att frivilligt vidta några åtgärder för att förhindra illegal spridning av böcker, musik eller annat upphovsrättsskyddat material på nätet. Deras hållning var att de föredrog lagstiftning framför frivillighet.

När samtalen avslutades deklarerade regeringen att den avsåg att kalla till nya samtal efter årsskiftet.

Möten med riksdagsledamöter

Under 2008 har vid ett flertal tillfällen representanter från Svenska Förläggareföreningens styrelse, direktör och jurist uppvaktat riksdagsledamöter från samtliga i riksdagen representerade partier för att informera om den växande illegala fildelningen av böcker och ljudböcker.

Representanter från Svenska Förläggareföreningen har också haft möten på tjänstemannanivå med justitie-, utbildnings- och kulturdepartementen.

Världsbokdagen

I samband med Världsbokdagen 2008 uppvaktade representanter från Svenska Förläggareföreningen, Filmfolket, Dataspelsbranschen, IFPI och Antipiratbyrån justitieminister *Beatrice Ask*, kulturminister *Lena Adelsohn Liljeroth* och socialminister *Göran Hagglund* för att överlämna en ros och berätta om hur viktig upphovsrätten är för resp organisations medlemmar.

Debattartikel

Den 14 november 2008 gick Svenska Förläggareföreningens ordförande och Sveriges författarförbunds ordförande ut i en gemensam debattartikel i Svenska Dagbladet om den illegala fildelningens skadeverkningar och vikten av en stark upphovsrätt.

REMISSER

Som remissinstans har Svenska Förläggareföreningen möjlighet att föra fram branschens och utgivarens perspektiv i olika lagstiftningsärenden. Under 2008 avlämnade Svenska Förläggareföreningen följande yttranden:

Ansökan om tillstånd att framställa exemplar för bevarandeändamål,

Remiss 2008-04-08

Svenska Förläggareföreningen avlämnade ett yttrande den 18 april 2008. Föreningen är positiv till att Samarbetsnämnden för folklig dans digitaliserar sitt arkiv för bevarandeändamål, men kan inte acceptera att användning och eventuell spridning av ett visst verk kommer i strid med det normala nyttjandet av verket. Så länge utgivning av ett verk pågår, och så länge verket finns tillgängligt i handeln eller på marknaden, skulle mångfaldigande och eventuell spridning via arkivet inkräkta på upphovsmannens legitima intressen.

Ansökan om tillstånd att framställa exemplar m m till personer med funktionshinder,

Remiss 2008-04-18 samt Remiss 2008-10-23

Svenska Förläggareföreningen avlämnade ett yttrande den 5 maj 2008 och ett yttrande den 24 oktober 2008. Svenska Förläggareföreningen är positiv till att Viktor Rydbergs Gymnasium och Södervikskolans bibliotek ska tillåtas framställa exemplar för personer med funktionshinder, men vill understryka att den användning som härigenom möjliggörs inte får komma i strid med det normala nyttjandet av verket.

Återanvändning av upphovsrättsligt skyddat material som finns i radio- och TV-företagens programarkiv (Ds 2008:15)

Svenska Förläggareföreningen avlämnade ett yttrande den 20 maj 2008. Föreningen konstaterade att förslaget att införa en avtalslicens för återanvändning av programarkiv har många fördelar för de berörda radio- och TV-företagen. Sammanfattningsvis ansåg föreningen att förslaget överlag måste vara tydligare så att upphovsmännens legitima intressen tillvaratas på ett bättre sätt.

Förslag från kommissionen om reducerade mervärdesskatter (Fi2008/4369)

Svenska Förläggareföreningen avlämnade ett yttrande den 9 september 2008. Föreningen ställer sig positiv till kommissionens förslag rörande rättsliga förbättringar för de reducerade mervärdesskattesatserna, bilaga III, kategori 6, (böcker etc). Genom att låta medlemsländerna tillämpa låg momssats för både böcker och ljudböcker ges denna marknad en god framtid och människor som annars inte skulle ha möjligheter till läsoplevelser skulle få det.

Förlängd skyddstid för musikartister och musikproducenter m m, KOM 2008 (464) slutlig (Ju2008/6995/L3)

Svenska Förläggareföreningen avlämnade ett yttrande den 4 oktober 2008. Svenska Förläggareföreningen ser positivt på förslaget att förlänga skyddstiden för utövande konstnärers och fonogramframställares inspelningar – från 50 år efter utgivningen till 95 år efter utgivningen.

Grönbok ”Upphovsrätten i kunskapsekonomin”, KOM (2008) 466 slutlig (Ju2008/6954/L3)

Svenska Förläggareföreningen avlämnade ett yttrande den 6 oktober 2008. Föreningen valde att begränsa svaren till frågorna kring följande fyra områden; undantag för bibliotek och arkiv, undantag till förmån för funktionshindrade, spridning av verk för undervisnings- och forskningsändamål samt användarskapat innehåll. Generellt sett anser Svenska Förläggareföreningen att marknaden måste få en chans att utvecklas på egen hand, annars riskerar

lagstiftningen att få en hämmande effekt. Således ska avtal mellan rättighetshavare och användare alltid uppmuntras och det är först när det kan konstateras att en sådan lösning inte är möjlig som lagstiftaren ska vidta åtgärder. Föreningen framhöll även att kunskapsspridning är viktigt och att information bör vara tillgänglig för den breda allmänheten, och att det bör noteras att upphovsrätten inte generellt sett utgör någon begränsning härvidlag.

Bör konsumenttjänstlagen utvidgas? En diskussionspromemoria (Ds 2008:55)

Svenska Förläggareföreningen avlämnade ett yttrande den 17 oktober 2008. Föreningen anser inte att KtjL bör utvidgas till att gälla även internetjänster. Såväl ljudboken som e-boken är i grund och botten inte en tjänst, utan en digital produkt som säljs via en digital tjänst på internet. Försäljning av ljud- och e-böcker i form av digitala filer är därmed inte en sådan slags tjänst som kan jämföras eller likställas med de typer av tjänster som KtjL i dagsläget är utformad för.

BRANSCHSTATISTIK

Under våren 2009 samlas de statistiska uppgifterna in från medlemsförlagen avseende 2008. Så snart rapporten över dessa är klar finns den att tillgå på hemsidan och kan även beställas i tryckt form från kansliet.

Den svenska bokmarknaden – en uppskattning

Förläggareföreningen uppskattar, på grundval av egen erfarenhet, uppgifter från Bokhandlareföreningen och HUI:s bokindex, att det säljs ca 85 miljoner volymer böcker i Sverige per år. Då inkluderas alla svenska bokförlags försäljning samt importerade böcker. *Den totala svenska bokmarknaden* kan på samma sätt i ekonomiska termer i konsumentledet uppskattas till drygt 7 miljarder kr.

Snabbstatistik avseende 2008

Den snabbstatistik som föreningen tog fram i januari 2009, och som omfattar ca 60 % av medlemmarnas totala omsättning, visar att förlagens försäljning till återförsäljarna totalt backade med ca 11 % under 2008 i förhållande till 2007.

Statistik från Handelns Utredningsinstitut, HUI, visar att återförsäljarnas försäljning till konsument ökade med 0,2 % under 2008. Bokhandeln backade emellertid med 2,7 %, bokklubbarna med 10,5 % och varuhusen med 1,7 %. Endast internetbokhandeln noterar en försäljningsökning, + 12,8 %.

Den uppåtgående försäljningstrend som bokbranschen kunnat notera under ett tiotal år är nu bruten och det är uppenbart att även bokbranschen påverkats av den allmänna konjunkturunsgången.

Den svenska bokmarknaden

Den svenska bokmarknaden är sedan flera decennier avreglerad och präglas bl a av fri prissättning och fri etableringsrätt för bokhandeln. 1970 upphörde bruttoprissystemet och bokpriserna blev fria. Sedan 1992 finns inte heller det fackbokhandelsavtal som reglerade vissa affärsförhållanden mellan bokförlagen och bokhandlarna. I slutet av 1995 sade Förläggareföreningen upp samtliga avtal med Sveriges Författarförbund och sedan sista februari 1996 saknas ett centralt avtal för bokutgivning i Sverige. Den 1 juli 2004 trädde dock ett nytt ramavtal för översättningsuppdrag i kraft.

I Sverige finns uppskattningsvis ca 300 professionella bokförlag med regelbunden utgivning. Nya förlag etableras hela tiden. De största koncernerna/förlagen är Berling Media, Bonnierförlagen, Forma Publishing Group, Liber, Natur & Kultur och Norstedts Förlagsgrupp.

Antalet bokhandlar är omkring 400 och drygt 60 % av dessa ingår i någon form av kedjebildning: Akademibokhandelsgruppen, Bokia, JB-gruppen och Ugglan – de tre sistnämnda frivilliga kedjor av privatägda bokhandlar.

Till dessa bokhandlar kan läggas ett mycket stort antal andra försäljningsställen av böcker i Sverige, t ex varuhus, kiosker, livsmedelsbutiker, pocketshopar och stormarknader. Handeln med böcker över internet är stor.

Bokförsäljningen över internet ökar medan försäljningen via traditionell bokhandel minskar liksom försäljningen via bokklubbar. Försäljningen via stormarknader och varuhus är stabil.

Det statliga stödet till bokbranschen, alltså bokhandel och förlag, var ca 100 miljoner kr under 2008. Knappt 40 miljoner kr avsåg litteraturstödet. Stödet är ett individuellt efterhandsstöd som betalas ut till bokförlagen efter kvalitativa bedömningar av Statens kulturråd. Se också sidan 9 i denna verksamhetsberättelse.

Till de statliga stöden på litteraturområdet hör också stödet till författarna via bl a biblioteksersättningen om ca 100 miljoner kr.

REPRESENTATION I BRANSCHSAMMANSLUTNINGAR

Nationellt

Per Wivall är utsedd av föreningens styrelse att ingå i **Grafiska Kammaren**. Grafiska Kammaren är inrättad av den grafiska industrin och har till uppgift att bl a avge utlåtanden i tekniska och ekonomiska frågor vid tvister mellan beställare och grafisk industri.

Kristina Ahlinder är föreningens representant i **Nationella Skolbiblioteksgruppen**, se www.skolbiblioteksgruppen.se.

Svenska Förläggareföreningen representeras av *Catrine Christell Grimlund* med *Dag Hernried* som suppleant i **Stiftelsen Svenska barnboksinstitutet**, SBI. Se också www.sbi.kb.se.

Föreningens representanter i **Stiftelsen Författarnas Internationella Gästhem** är *Kristina Ahlinder* och *Ulla Vedin*.

Sara Nyström har under året varit föreningens representant i **Svensk Bokkonst**.

Internationellt

Nordiska Bokförläggarrådet, som grundades 1936, är ett organ för samråd på nordisk bas. 2008 träffades rådet i Stockholm. Nästa möte kommer att äga rum i Reykjavik i september 2009.

Förläggareföreningen är medlem i **International Publishers Association**, IPA, som har sitt sekretariat i Geneve. Föreningen har deltagit i möten med IPA under Bokmässan i Frankfurt i oktober. Se vidare IPA:s hemsida: www.internationalpublishers.org. *Björn Smith Simonsen* från den Norska Förläggareföreningen representerar nordens IPA:s exekutivkommitté och är även ordförande i IPA:s Freedom-to-publish-kommitté.

Sedan 1994 är Förläggareföreningen medlem av den europeiska förläggarfederationen **Federation of European Publishers**, FEP. FEP, vars sekretariat ligger i Bryssel, företräder förlagens intressen i EU och informerar sina medlemmar om olika EU-ärenden.

Svenska Förläggareföreningens representant i FEP:s exekutivkommitté är *Kristina Ahlinder*. Föreningens jurist har under året varit föreningens representant i FEP:s Copyright Committee.

Under 2008 har föreningen närvarat vid FEP-möten i London och Warszawa under våren och igen i Bryssel vid två tillfällen under hösten 2008. Se vidare FEP:s hemsida: www.fep-fee.eu.

Sedan 1989 är Svenska Förläggareföreningen associerad medlem i **International Federation of Reproduction Rights Organisation**, IFRRO. Organisationen är ett internationellt samarbetsorgan för "collecting societies" på fotokopieringsområdet. Rättighetshavarorganisationen Bonus Presskopia, vari föreningen är medlem, har sedan 1988 varit medlem i IFRRO.

Freedom-to-publish

Svenska Förläggareföreningens Freedom-to-publish-kommitté fokuserar särskilt på yttrandefrihetsfrågor som rör förläggare och förlagsverksamhet nationellt och internationellt.

Syftet med kommittén är att föreningen snabbt ska kunna agera när behov uppstår men också synliggöra föreningens engagemang i den här typen av frågor.

I föreningens Freedom-to-publish-kommitté ingår *Eva Bonnier*, ordförande, *Dan Israel*, *Kristina Ahlinder* samt föreningens jurist.

UTBILDNING

Förlagsklubben

Förlagsklubben är ett forum för alla förlagsanställda samt frilansare som har bokförlag som huvudsakliga uppdragsgivare. Där kan man träffa kolleger, diskutera gemensamma yrkesfrågor och utbyta erfarenheter. Klubben erbjuder olika typer av utbildning, t ex i marknadsföring, förlagsjuridik, förlagsekonomi, projektledning och andra redaktörsuppgifter. Svenska Förläggareföreningen står som ekonomisk garant för verksamheten och all utbildning är subventionerad genom Stiftelsen Bokbranschens Understöds- och Utbildningsfond.

Förlagsklubben bjuder också in personer med anknytning till eller intresse för branschen, som håller föreläsningar i aktuella och intressanta ämnen. Någon gång per år, t ex när en passande utställning presenteras, arrangeras visning på något museum.

Förlagsklubbens årsmöte och efterföljande medlemsfest hölls den 8 maj 2008 på Norstedts. Antalet medlemmar var vid utgången av året 437 personer.

Den valda styrelsen för 2008/2009 utgörs av *Stefan Skog* (Norstedts Förlag), ordförande, *Danuta Engstedt* (Autotech), *Malin Ericson* (frilans), *Anders Gustafsson* (Natur & Kultur), *Fredrik Lind* (AdLibris), *Lena Lundgren* (Aktiv Insäljning), *Thomas Lundvall* (Bonnier Fakta) och *Anna Rytterholm* (Tomas Event & Design). Svenska Förläggareföreningens representant i styrelsen är *Kristina Ahlinder*. *Johan Rosell* (frilans) är utbildningsansvarig.

Revisorer har varit *Tuula Malmström* (Natur & Kultur) och *Susanna Wettin* (Norstedts Agency). *Thomas Magnusson* (Medströms Bokförlag) har varit revisorssuppleant. *Marianne Öjestål* har skött klubbens administration och ekonomi. Se vidare www.forlagsklubben.se.

Stiftelsen Bokbranschens Understöds- och Utbildningsfond

Förlagsklubben, Svenska Förläggareföreningens utbildningsverksamhet, erhåller ekonomiskt bidrag från Stiftelsen Bokbranschens Understöds- och Utbildningsfond. Stiftelsens primärändamål är emellertid att ge individuellt understöd till personer som varit verksamma i bokbranschen. Stiftelsen har en partssammansatt styrelse med representanter för bokhandlare, bokhandelsmedhjälpare och förläggare. Ordförande i styrelsen är *E O Holm*. Från Förläggareföreningen har *Kristina Ahlinder* och *Bertil Wahlström* ingått i styrelsen med *Peter Stenson* som suppleant. Adjungerad sekreterare och skattmästare har varit *Marianne Öjestål*.

Förlagskunskap vid Stockholms universitet

Universitetsutbildningen i förlagskunskap utarbetades under 1990 av en arbetsgrupp inom Förläggareföreningen och Historiska institutionen vid Stockholms universitet och hösten 1992 startade den första grundkursen på 20-poängsnivå. Kursen har sedan dess givits varje läsår, fr o m vårterminen 2000 som helfartskurs på dagtid – mot tidigare deltidsstudier på kvällstid. En fortsättningskurs har getts i två omgångar, med start höstterminen 2000 och 2003. I samband med Sveriges anpassning till europeisk standardisering av högskolesektorn, den s k Bolognaprocessen, har kursen utvecklats till ett ettårigt magisterprogram i Förlagsvetenskap, 60 hp, med start höstterminen 2007. Förlagspraktiken har förlängts till 10 veckor. Höstterminen 2008 inleddes programmet med 30 deltagare. Studenterna har varit på Bok & Bibliotek i Göteborg samt även gjort studiebesök på förlag och andra relaterade verksamheter. Kursföreläsare är *Lennart Palmqvist* och *Pamela Schultz Nybacka*.

BOKPROJEKT

Världsbokdagen

1995 beslutade FN-organet UNESCO att utse den 23 april till "The World Book and Copyright Day". Traditionen att fira Bokens dag den 23 april kommer ursprungligen från Katalonien i Spanien. I motiveringen står bl a att "böcker ... genom historien varit det mest kraftfulla och effektiva medlet för att sprida och bevara kunskap ... Allt som görs för att sprida böcker utvecklar vår gemensamma kunskap om kulturtraditionerna".

Svenska Förläggareföreningen tog under 1996 initiativet till att bilda *Idégruppen för Världsbokdagen*. I gruppen ingår representanter från Föreningen Svenska Läromedel, Författarcentrum, NOFF - Nordiska Föreningen för mindre Förlag, Svensk Biblioteks-förening, Svenska barnboksinstitutet, Svenska Bokhandlareföreningen, Svenska Unescorådet, Sveriges Författarförbund och Förläggareföreningen. Statens kulturråd har under flera år lämnat ett bidrag till Idégruppen som bl a använts för att ta fram olika informationsmaterial och till bidrag för författarframträdanden.

Under åren har föreningen deltagit i en rad olika aktiviteter t ex för att uppmärksamma bokmomsen, uppmuntra läsning etc. Olika åldersgrupper av elever har också fått bokgåvor av olika slag. Ett år skänkte föreningens barnboksutgivande förlag 55 000 barnböcker till landets ca 12 000 daghem. Ett annat år fick landets ca 300 000 gymnasister en pocketbok med två samtidsnoveller av *Anna-Karin Palm* och *Klas Östergren* från föreningen och Skolverket. Vidare har alla elever i skolår 5 fått *Henning Mankells* "Eldens hemlighet", alla elever i skolår 8 "En komikers uppväxt" av *Jonas Gardell*, alla elever i förskoleklass "Sandvargen" av *Åsa Lind* och alla elever i skolår 4 "Det gula mysteriet" av *Kersti Björkman* och *Mats Rhenman*.

Se också www.varldsbokdagen.nu.

I samband med Världsbokdagen 2008 deltog representanter från Svenska Förläggareföreningen, Filmfolket, Dataspelesbranschen, IFPI och Antipiratbyrån vid uppvaktningar av justitieminister *Beatrice Ask*, kulturminister *Lena Adelsohn Liljeroth* och socialminister *Göran Högglund* för att överlämna en ros och tala om vikten av en stark upphovsrätt.

Bokgåva till Sveriges alla elever i gymnasieskolans årskurs 2

I september 2007 fick alla elever i gymnasieskolans andra år som en gåva boken "Hur man botar en fanatiker" av *Amos Oz*. I den diskuteras hur fanatismens natur ser ut, vem som blir fanatiker och vad vi kan göra för att bemöta och bekämpa fanatism såväl hos andra som hos oss själva. Hösten 2008 upprepades aktiviteten och planer finns på att avsluta projektet 2009 med inbundna böcker till skolbiblioteken.

Till boken hör en lärarguide vilken ger lärarna kunskap, idéer och inspiration i arbetet med boken. Boken och lärarguiden finns att ladda ned från Teskedsordens hemsida i MP3-format.

Se vidare www.teskedsorden.se.

Bakom gåvan 2008 står Teskedsorden (en stiftelse med en stipendiefond stiftad av Tidningen Vi), Myndigheten för skolutveckling och Svenska Förläggareföreningen samt ytterligare ett antal samarbetspartners. Stiftelsen Teskedsorden arbetar för ökad tolerans och mot fanatism, inspirerad av *Amos Oz* och hans texter.

PRISER

Augustpriset

Sedan 1989 delar Svenska Förläggareföreningen ut Augustpriset för årets svenska skönlitterära bok. 1992 utökades priskategorierna med Augustpriset för årets svenska fackbok och Augustpriset för årets svenska barn- och ungdomsbok. Syftet med Augustpriset är att lyfta fram den svenska litteraturen och varje år fokusera intresset och försäljningen på de nominerade titlarna. Vinnarna erhåller vardera 100 000 kr samt en bronsstatyett gjord av konstnären *Mikael Fare*. Augustpriset och Lilla Augustpriset sponsrades 2008 av Posten. Se också www.augustpriset.info där också rapporten "... och Augustpriset går det ..." finns för nedladdning. Se vidare sidan 6 i denna berättelse.

Alla svenska förlag har möjlighet att anmäla böcker till Augustpriset. Praktiska anvisningar för förlagen samt tävlingsstatuter kan rekvireras från föreningens kansli.

Augustgalan 2008 ägde rum den 24 november, i Stockholms Konserthus, med *Kattis Ahlström* som konferencier. Galan producerades av *Johanna Thulin Bratten* och *Marius Bratten* från Basic TV.

Årets svenska skönlitterära bok

2008 års skönlitterära jury bestod av *Anders Cullhed*, ordförande, *Åsa Arping*, *Jessika Gedin*, *Gunilla Sandin* och *Dan Shafran*. Totalt sändes 148 böcker in av 27 förlag. Följande böcker nominerades av juryn:

"Men hur små poeter finns det egentligen" av *Eva-Stina Byggmästar* (Wahlström & Widstrand), "Ett annat liv" av *Per Olov Enquist* (Norstedts Förlag), "Tal och Regn" av *Katarina Frostenson* (Wahlström & Widstrand), "Reglerna" av *Sara Mannheimer* (Wahlström & Widstrand), "Edelcrantz förbindelser" av *Malte Persson* (Albert Bonniers Förlag) och "Svart Som Silver" av *Bruno K. Öijer* (Wahlström & Widstrand).

Vinnare blev "Ett annat liv" av *Per Olov Enquist*.

Årets svenska fackbok

I 2008 års fackboksjury ingick *Björn Fjæstad*, ordförande, *Jenny Björkman*, *Jan Garnert*, *Mats Hellström* och *Anneli Rogeman*. 159 böcker sändes in från 58 förlag och följande sex titlar nominerades av juryn:

"Pillret" av *Ingrid Carlberg* (Norstedts Förlag), "Regi Bergman" av *Paul Duncan* och *Bengt Wanselius* (Bokförlaget Max Ström), "Klosterträdgårdar" av *Lena Israelsson* (Wahlström & Widstrand), "Hennes döda kropp. Victoria Benedictssons arkiv och författarskap" av *Lisbeth Larsson* (Weyler Förlag), "Mahatma! Eller konsten att vända världen upp och ner" av *Zac O'Yeah* (Ordfront Förlag) och "I takt med tiden. Olof Palme 1927-1969" av *Kjell Östberg* (Leopard Förlag).

Vinnare blev "Regi Bergman" av *Paul Duncan* och *Bengt Wanselius*.

Årets svenska barn- och ungdomsbok

Jury 2008 bestod av *Marianne von Baumgarten Lindberg*, ordförande, *Per Bengtsson*, *Ebba Billengren*, *Per Gustavsson* och *Katti Hoflin*. Totalt sändes 102 böcker in av 17 förlag. Följande sex titlar nominerades av juryn:

”I skogen” av *Eva Lindström* (Alfabeta Bokförlag), ”Ett litet hål i mörkret” av *Ingrid Olsson* (Tiden), ”Den femte systemen” av *Mårten Sandén* (Rabén & Sjögren), ”Massor av dinosaurier” av *Sarah Sheppard* (Bonnier Carlsen Bokförlag), ”När det kommer en älskare” av *Mats Wahl* (Bokförlaget Opal) och ”Legenden om Sally Jones” av *Jakob Wegelius* (Bonnier Carlsen Bokförlag).

Vinnare blev ”Legenden om Sally Jones” av *Jakob Wegelius*.

Lilla Augustpriset

2008 inbjöds för femtonde året i rad landets gymnasieelever att delta i uppsatstävlingen Lilla Augustpriset. Prissumman är på 15 000 kr. Vinnare blev ”Manual” av *Lyra Ekström Lindbäck* från Stockholm.

Pocketpriset

Pocketpartyt ägde rum den 10 mars på Rival i Stockholm. Under kvällen premierades författare till titlar som sålt mer än 30 000 ex, mer än 50 000 ex och mer än 100 000 ex – Silverpocket, Guld-pocket och Platinapocket – i fyra olika litteraturkategorier. Konferencier och prisutdelare var *Erik Blix*.

Vinnare i klassen **mest sålda svenska roman** blev *Susanna Alakoski* för ”Svinalängorna”.

Susanna Alakoski premierades med en **Platinapocket**, för mer än 100 000 sålda exemplar.

Följande titlar premierades med en **Guld-pocket**, för mer än 50 000 sålda exemplar: *Jan Guillou* för ”Madam Terror”, *Sara Kadefors* för ”Fågelbovägen 32”, *Denise Rudberg* för ”Matilde”, *Jonas Hassen Khemiri* för ”Montecore” och *Jonas Gardell* för ”Jenny”.

Följande titlar premierades med en **Silverpocket**, för mer än 30 000 sålda exemplar, *Henning Mankell* för ”Italienska skor”, *Carina Rydberg* för ”Den som vässar vargars tänder”, *Martina Haag* för ”Martina-koden”, *Katerina Janouch* för ”Dotter önskas” och *Maria Ernestam* för ”Busters öron”.

Vinnare i klassen **mest sålda svenska deckare** blev *Stieg Larsson* för ”Flickan som lekte med elden”.

Stieg Larsson premierades postumt med en **Platinapocket** för ”Flickan som lekte med elden” för mer än 100 000 sålda exemplar. En platinapocket fick också *Jens Lapidus* för ”Snabba cash”, *Camilla Läckberg* för ”Olycksfågeln”, *Liza Marklund* för ”Nobels testamenten”, *Åsa Larsson* för ”Svart stig” samt *Anders Roslund* och *Börge Hellström* för ”Edward Finnigans upprättelse”.

Följande titlar premierades med en **GuldpoCKET** för mer än 50 000 sålda exemplar: *Mari Jungstedt* för ”Den döende dandyn”, *Katarina Wennstam* för ”Smuts”, *Håkan Nesser* för ”Människa utan hund”, *Anna Jansson* för ”Främmande fågel”, *Karin Wahlberg* för ”Blocket”, *Jonas Moström* för ”Svart cirkel” och *Åke Edwardson* för ”Vänaste land.

Följande titlar premierades med en **SilverpoCKET**, för mer än 30 000 sålda exemplar: *Lars Bill Lundholm* för ”Kungsholmsmorden”, *Katerina Janouch* för ”Våta spår”, *Arne Dahl* för ”Efterskalv”, *Johanne Hildebrand* för ”Fördömd” och *Camilla Läckberg* för ”Snöstorm och mandeldoft”.

Vinnare i klassen **mest sålda svenska fackbok** blev *Stefan Einhorn* för ”Konsten att vara snäll”.

Stefan Einhorn premierades med en **GuldpoCKET**, för mer än 50 000 sålda exemplar, för ”Konsten att vara snäll”. En guldpoCKET fick också *Magdalena Graaf* för ”Det ska bli mig ett sant nöje att döda dig”, *Mia Törnblom* för ”Mera självkänsla” och *Ingalill Roos* för ”Energitjuvar”.

Kay Pollac premierades med en **SilverpoCKET**, för mer än 30 000 sålda exemplar, för ”Att välja glädje”. En silverpoCKET fick också *Mustafa Can* för ”Tätt intill dagarna”, *Vera Efron* och *Natasja T.* för ”Såld” samt *Catarina Hurtig* för ”Prinsessor”.

Vinnare i klassen **mest sålda ungdomsbok** blev *Emma Hamberg* för ”Linus kvällsbok 1+2”. *Emma Hamberg* premierades med en **SilverpoCKET**.

Vinnare i klassen **mest sålda översatta bok alla kategorier** blev *Linda Olsson* för ”Nu vill jag sjunga dig milda sånger”.

Linda Olsson premierades med en **PlatinapoCKET**, för mer än 100 000 sålda exemplar. ”Nu vill jag sjunga dig milda sånger” har översatts till svenska av *Lisbet Holst*, som också premierades med en **PlatinapoCKET**.

Pocket Shop specialpris till bästa omslag gick till *Jens Magnusson* för omslaget till *John Ajvide Lindqvists* för ”Pappersväggar”.

Gulliverpriset

IBBY Sverige, tidigare Barn- och ungdomsboksrådet, BUR, delar årligen ut Gulliverpriset till en person som genom sin verksamhet bidragit till att öka förståelsen för barn- och ungdomsböcker. Priset år 2008 gick till *Boel Westin*, professor i litteraturvetenskap vid Stockholms universitet, med följande motivering:

”Genom att osökt växla mellan olika litterära kategorier, och med kraft och kompetens hävda att inga kvalitetsskillnader föreligger mellan barn- och vuxenböcker, har hon bidragit till att höja barnbokens status både i och utanför universitetsvärlden. Med sin brett upplagda biografi över *Tove Jansson*, ”Tove Jansson; ord, bild, liv” (Bonnier 2007) har *Boel Westin* än en gång visat sin förmåga att kombinera vetenskaplig metod med lättillgänglighet och stilistisk säkerhet.

Boel Westin driver inom sin tjänst ett viktigt specialseminarium för barn- och ungdomslitteratur och är en uppskattad lärare och handledare. Sist men inte minst bör noteras det stora kunnande *Boel Westin* sprider i vidare kretsar som barnboksrecensent och – skribent i Dagens Nyheter sedan många år.”

Förläggareföreningens representant i juryn var *Catrine Christell Grimlund*.

Lars Salvius-föreningens stipendier och pris

Svenska Förläggareföreningen, Sveriges Författarförbund och Sveriges Tidskrifter har tillsammans bildat Lars Salvius-föreningen. Föreningen har till uppgift att fördela ersättning för den kopiering som sker inom universitet och högskolor av vetenskapliga tidskrifter och annat särskilt kopieringskänsligt material. Föreningens styrelse utser en jury som delar ut stipendier och projektbidrag samt ett årligt pris till författare, översättare och utgivare inom det vetenskapliga området.

2007 års jury har bestått av *Cecilia Christner Riad*, ordförande, *Lars Grahn*, *Bengt E Y Svensson*, *Birgitta Bruzelius* och *Jenny Beckman*.

2007 års Lars Salvius-pris på 100 000 kr tilldelades *Bengt Gustafsson*, professor i teoretisk astrofysik vid Uppsala universitet. Pristagaren mottog priset i samband symposiet ”A stellar journey” vid Museum Gustavianum i Uppsala den 24 juni 2008.

Juryns motivering: ”Lars Salvius-priset 2007 på 100 000 kr går till *Bengt Gustafsson*, professor i teoretisk astrofysik vid Uppsala universitet, för hans vittomfattande arbete med att sprida kunskap om världens utveckling och förståelse för naturvetenskap som mänsklig aktivitet. Genom att ställa livsåskådningsfrågorna i centrum och nyttja många olika uttrycksmedel når han fram till en bred publik med angelägna tankar.”

2008 års jury har bestått av *Jenny Beckman*, ordförande, *Lars Grahn*, *Bengt E Y Svensson*, *Birgitta Bruzelius* och *Henrik Ekman*.

Under 2008 delades två projektbidrag ut på vardera 50 000 kr dessutom delades 15 stipendier om vardera 30 000 kr också ut.

Se vidare www.bonuspresskopia.se

Bokbranschens Redaktörspris

Stiftelsen Bokbranschens Understöds- och Utbildningsfonds Redaktörspris instiftades 1994 och är en utmärkelse till en förtjänt förlagsredaktör vars arbete resulterat i verk som utgivits på förlag inom Svenska Förläggareföreningen. Priset utgörs av ett stipendium på 25 000 kr och ett diplom. Prissumman ska användas till vidareutbildning eller studier, gärna i samband med en resa. Priset administreras av Förlagsklubben och delas ut på klubbens årsfest.

Priset gick 1994 till *Eva-Maria Westberg* (Tidens Förlag), 1995 till *Ingeborg Fernlund* (Norstedts), 1996 till *Elin Annell* (Bonnier Alba), 1997 till *Ewa Malmberg* (Rabén & Sjögren), 1998 till *Håkan Nygren* (Norstedts Ordbok), 1999 till *Mette Ramel* (Svensk Byggtjänst), 2000 till *Staffan Wahlgren* (Bonnier Utbildning), 2001 till *Kerstin Ljunggren* (Wahlström & Widstrand), 2002 till *Karina Klok Madsen* och *Tove Marling Kallrén* (båda Nya Doxa), 2003 till *Inga Wernolf* (Verbum Förlag), 2004 till *Gunilla Berglund* (Albert Bonniers Förlag), 2005 till *Eva Stenberg* (Ordfront Förlag), 2006 till *Tomas Blom* (frilans), 2007 till *Agneta Wallgren* (Bonnier Carlsen) och 2008 till *Lena Pallin* (Brombergs Bokförlag).

Prisnämnden, som formellt utses av stiftelsen, har bestått av *Bertil Wahlström* (J A Lindblads Bokförlag), ordförande, *Helene Atterling* (Wahlström & Widstrand), *Martin Kaunitz* (Albert Bonniers Förlag), *Fredrik Lind* (AdLibris), *Ann-Marie Skarp* (Piratförlaget), *Stefan Skog* (Norstedts Förlag) och *Christiaan Hollander* (Natur & Kultur).

ADAM HELMS' BOKSAMLING

Svenska Förläggareföreningen förvärvade 1983 den unika samling av böcker och andra tryckalster inom ämnesområdet nordisk bokbranschhistoria vilken under ett trettiotal år skapades av bokförläggaren *Adam Helms*. Samlingen rymmer även intressanta delar av utomnordisk bokbranschhistoria.

Föreningens syften med förvärvet var att värna om samlingens sammanhållna bevarande och att den successivt kompletteras samt att den ska hållas tillgänglig för forskare, bokförläggare, bokhandlare och andra som kan ha intresse av att studera eller dokumentera bokbranschhistoriska uppgifter. För att på bästa sätt tillgodose dessa syften deponerades samlingen 1987 hos Stockholms universitetsbibliotek.

För arbetet med samlingen svarar en referensgrupp. Under året har *Eva Bonnier*, Albert Bonniers Förlag, varit ordförande i gruppen. *Stephen Farran-Lee*, förläggare Albert Bonniers Förlag, representerar tillsammans med ordföranden Svenska Förläggareföreningen. *Petra Söderlund*, docent vid Litteraturvetenskapliga institutionen i Uppsala, avdelningen för litteratursociologi och *Pamela Schultz Nybacka*, doktorand i företagsekonomi och kursansvarig för förlagsutbildningen, Stockholms universitet, representerar forskarna inom området. *Lennart Palmqvist*, kursansvarig för förlagsutbildningen, representerar Stockholms universitet. *Leif Friberg*, avdelningen för litteraturförsörjning och samlingsvård vid universitetsbiblioteket. *Bodil Edvardsson*, ansvarig för Adam Helms bokbranschhistoriska samling, är sammankallande.

Under år 2008 har gruppen haft fyra ordinarie sammanträden. Arbetet har haft samma inriktning som tidigare år, nämligen att förvärva främst utländska monografier och att anordna den årliga Adam Helms' Lecture.

Svenska Förläggareföreningen har även år 2008 bidragit med 10 000 kr till förvärv av främst nordisk och annan internationell bokmarknadslitteratur.

Årets Adam Helms' Lecture hölls av den italienska förläggaren *Emilia Lodigiani* från det Milanobaserade förlaget Iperborea med titeln: The importance of being earnest: the tricky privilege of introducing the "Scandinavian exception" in Italy. Svenska Förläggareföreningen, Kungl. biblioteket och Albert Bonniers Förlag har gett bidrag till föreläsningens genomförande.

I samband med att The Adam Helms Lecture 15-årsjubilerade arrangerades dagen efter på Världsbokdagen ett seminarium: På vandring mellan språk och kulturer - en dag om skönlitterär översättning. Seminariet avslutades med ett samtal mellan *Emilia Lodigiani* och författaren *Björn Larsson*, professor, Språk och litteraturcentrum vid Lunds universitet. Samlingen och föreläsningsserien presenteras på www.sub.su.se/varabibliotek/helms.aspx.

BOKBRANSCHENS FINANSIERINGSINSTITUT AB

Bokbranschens Finansieringsinstitut AB, BFI, var från 1974 till 2008 ett dotterbolag till Svenska Förläggareföreningen. Bolaget fungerade som ett utvecklings- och kreditinstitut med uppgift att bistå bokhandeln med rådgivning och finansiering.

Eftersom efterfrågan på bolagets krediter saknas beslutade styrelsen att avveckla bolaget, vilket gjordes under 2008 och de krediter som inte var slutbetalda överfördes till Svenska Förläggareföreningen.

TIDNINGS AB SVENSK BOKHANDEL

Tidningsaktiebolaget Svensk Bokhandel, SvB, som ägs gemensamt av Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningen, utger branschtidningen Svensk Bokhandel. Tidningen utkommer med 21 nummer per år. Tre av dessa är katalognummer som behandlar vår-, sommar- och höstutgivningen.

Tidningsaktiebolaget bildades 1952 i samband med att bokförläggarnas Svensk Bokhandelstidning och bokhandlarnas Bokhandlaren slogs ihop till en för föreningarna gemensam branschtidning – Svensk Bokhandel. Svensk Bokhandels 57:e årgång (2008) är därför också Svensk Bokhandelstidnings 157:e och Bokhandlarens 102:a årgång.

Tidningen belyser självständigt bokbranschens utveckling genom nyhetsartiklar, större övergripande artiklar, reportage och debattinlägg. De flesta prenumeranter arbetar i bokhandel, på förlag, bibliotek och kulturredaktioner. Den TS-kontrollerade upplagan är 4 100 ex.

Tidningens styrelse bestod vid verksamhetsårets utgång av *Kjell Bohlund*, ordförande, *Dag Klackenberg*, *Claes Lindberg* och *Eva Bonnier* med *Kristina Ahlinder* och *Thomas Wyatt* som suppleanter. *Lasse Winkler* var chefredaktör och VD för tidningsaktiebolaget.

MEDLEMMAR I SVENSKA FÖRLÄGGAREFÖRENINGEN PER 2008-12-31:

Alfabeta Bokförlag
Allt om Hobby
Anderson Pocket
Bokförlaget Arena
Arvinius Förlag
Bokförlaget Atlantis
Bokförlaget Atlas
Bazar Förlag
Berghs Förlag
Bilda Förlag F&D
Albert Bonniers Förlag
Bonnier Audio
Bonnier Business Publishing
Bonnier Carlsen Bokförlag
Brombergs Bokförlag
BTJ Sverige
Carlsson Bokförlag
Damm Förlag
Earbooks
Ekerlids Förlag
eLib
Bokförlaget Fischer & Co
Bengt Forsberg Förlag
Bokförlaget Forum
Fri Tanke Förlag
Gedins Förlag
Gothia Förlag
Hallgren & Fallgren Studieförlag
Bokförlaget HEGAS
Historiska Media
Ica bokförlag
Informationsförlaget
Iustus Förlag
Karolinska Institutet University Press
Leandoer & Ekholm Förlag
Leopard Förlag
Liber
Libris Media
Bokförlaget Lind & Co
J A Lindblads Bokförlags AB
LL-förlaget/Centrum för lättläst
Läkemedelsakademien i Stockholm
Läraryrskommitténs Förlag
Bokförlaget Max Ström
Natur & Kultur
Norstedts Akademiska Förlag
Norstedts Förlag
Bokförlaget Nya Doxa
Bokförlaget Opal
Ordfront Förlag
Piratförlaget
Prevent
Rabénförlagen
Santérus Förlag
Schibsted Förlagen
Bokförlaget Semic
SNS Förlag
Sober Förlag
Sportförlaget i Europa
Studentlitteratur
Svensk Byggtjänst
Svenska institutet
Timbro
Tre Böcker Förlag
Uppsala Publishing House
Wahlström & Widstrand
B Wahlströms Bokförlag
Verbum Förlag
Voltaire Publishing
Årets Bilspport Förlag

STADGAR

STADGAR för Svenska Förläggareföreningen

antagna vid extra föreningsmöte den 29 januari 2004 och ordinarie vårmöte den 28 april 2004
reviderade vid extra föreningsmöte den 24 januari 2006 och ordinarie vårmöte den 10 maj 2006.

Namn, säte, uppgift och servicebolag

§ 1

Föreningens namn är Svenska Förläggareföreningen. Föreningen är stiftad den 4 december 1843 och är en sammanslutning av fysiska och juridiska personer som yrkesmässigt bedriver förlagsrörelse eller liknande i Sverige.

Föreningen har sitt säte i Stockholm. Föreningens verksamhetsår räknas fr o m den 1 januari t o m den 31 december.

Föreningen har till uppgift att främja medlemmarnas gemensamma intressen.

Föreningen skall för sin verksamhet driva ett servicebolag, Svenska Förläggare AB.

Föreningen samarbetar med Föreningen Svenska Läromedel i gemensamma frågor.

Medlemskap

§ 2

Ansökan om medlemskap skall göras skriftligen och avgöras av föreningens styrelse.

Årsavgifter till föreningen samt andra medlemsförpliktelser

§ 3

Medlemskap i föreningen medför skyldighet dels att till Svenska Förläggareföreningen erlægga vid föreningsmöten fastställda årsavgifter till föreningen och med denna samverkande organisationer, såsom bidrag till den serviceverksamhet som bedrivs av servicebolaget samt att erlægga förskottsarvode enligt beslut vid extra föreningsmöte, dels att följa de förpliktelser som framgår av stadgarna eller som stadgeenligt beslutats.

§ 4

Det åligger föreningens medlemmar att i enlighet med styrelsens anvisningar före augusti månads utgång till föreningen genom förmedling av auktoriserad eller godkänd revisor lämna uppgift om föregående års nettoförsäljning av böcker och elektroniska utgåvor, exklusive läromedel.

Uteslutning/utträde

§ 5

Medlem som handlar i strid mot föreningens stadgar eller beslut kan uteslutas ur föreningen genom beslut av styrelsen.

§ 6

Medlem som vill utträda ur föreningen skall skriftligen anmäla detta till styrelsen senast tre månader före verksamhetsårets utgång.

§ 7

Utträde eller uteslutning ur föreningen befriar inte medlem från avgifter till föreningen och med denna samverkande organisationer, som beslutats före utträdet.

Föreningens ordinarie möten

§ 8

Föreningen håller varje år två ordinarie möten, det ena i april eller maj och det andra i november eller december, samt dessutom extra möten när styrelsen anser det erforderligt eller det begärs av minst 1/10 av medlemmarna.

Föreningsmötena är föreningens högsta beslutande organ. Varje medlem har en röst.

Kallelse till möte skall göras skriftligen minst fjorton dagar i förväg. I kallelsen skall anges de ärenden som kommer att förekomma till behandling undantagen sådan fråga som väckts enligt § 9 sista punkten och inkommit efter det att kallelsen gått ut.

För att giltigt beslut skall kunna fattas vid ordinarie möte eller extra möte fordras att minst 1/10 av medlemmarna är närvarande.

Protokoll skall föras vid samtliga föreningsmöten och styrelsemöten. Föreningens direktör är ansvarig för att detta sker.

§ 9

På vårens ordinarie föreningsmöte skall följande ärenden förekomma:

- val av ordförande vid mötet
- val av två justerare
- upprättande av röstlängd
- styrelsens redovisning för det förflutna kalenderåret
- föredragning av revisionsberättelsen
- fastställande av resultat- och balansräkning samt beslut om disposition beträffande vinst eller förlust
- fråga om ansvarsfrihet för styrelsen och direktören
- fastställande av medlemsavgiften till Svenska Förläggareföreningen
- godkännande av budget för Svenska Förläggare AB samt fastställande av avgifterna för budgetåret
- bestämmande av antalet styrelseledamöter

- val av styrelse, varav en ordförande
- val av valnämnd, varav en ordförande och fyra ledamöter
- val av två revisorer med två suppleanter, varav minst en ordinarie och en suppleant skall vara auktoriserad revisor
- val av föreningens representant vid bolagsstämmor med Svenska Förläggare AB, Bokbranschens Finansieringsinstitut AB och Tidnings AB Svensk Bokhandel
- styrelsens framställningar och förslag
- av föreningsmedlem väckt fråga, som anmälts till styrelsen senast en vecka före föreningsmötet

Valnämnd

§ 10

Sedan valnämnden berett medlemmarna tillfälle att inkomma med önskemål rörande styrelserepresentation skall den minst fjorton dagar före vårens ordinarie föreningsmöte till kansliet överlämna förslag till styrelsens sammansättning. Valnämndens förslag skall tillställas medlemmarna.

Det åligger valnämnden att i sitt arbete ta hänsyn till att olika typer av förlag blir representerade, så att styrelsen i möjligaste mån får sådan sammansättning att skilda, i föreningen företrädda, intressen blir på lämpligt sätt tillgodosedda.

Styrelse

§ 11

Föreningens styrelse skall bestå av lägst tio och högst tolv ledamöter.

§ 12

Styrelsen är beslutsför när minst hälften av ledamöterna plus en är närvarande.

§ 13

Vid omröstning har varje styrelseledamot en röst. Val skall, om någon ledamot begär det, ske med slutna sedlar.

§ 14

Kallelse till styrelsemöte jämte dagordning skall tillställas styrelsens ledamöter senast en vecka före mötet.

Ledning

§ 15

För föreningen skall finnas en direktör. Styrelsen fastställer de ramar inom vilka direktören skall verka.

Direktören är ansvarig inför styrelsen och föreningen.

Firmateckning

§ 16

Föreningens firma tecknas, förutom av styrelsen, av den eller dem styrelsen därtill utser.

Statistik

§ 17

Föreningens medlemmar är skyldiga att lämna uppgifter till föreningens årliga branschstatistik gällande utgivning och försäljning av allmänlitteratur och elektroniska utgåvor.

Stadgeändring

§ 18

Förslag till ändring i eller tillägg till dessa stadgar skall om de antas bordläggas under minst två månader och får inte slutligen avgöras förrän vid nästa ordinarie föreningsmöte.

Beslut om likvidation

§ 19

Beslut om att föreningen skall träda i likvidation skall fattas vid två på varandra följande föreningsmöten varav det ena skall vara ordinarie föreningsmöte. För att vara giltigt måste beslutet vid det senare av de båda föreningsmötena ha biträts av minst två tredjedelar av de röstande.

Om föreningen träder i likvidation skall de tillgångar föreningen har fördelas på medlemmarna så att de medlemmar som föreningen har vid upplösningen först och i mån av tillgång återfår inbetalade insatser och att eventuella återstående medel fördelas mellan medlemmarna i proportion till summorna av under senaste treårsperioden inbetalade totalbidrag till föreningen och/eller till servicebolaget.

Stockholm maj 2006

EKONOMI

Årsbokslut

för

SVENSKA FÖRLÄGGAREFÖRENINGEN

Org.nr 802000-3805

2008

RESULTATRÄKNING	2008	2007
Nettoomsättning	204 500	207 500
Övriga externa kostnader	-607 339	-613 844
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	-402 839	-406 344
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	102 985	5 486
Utdelning på aktier och andelar i dotterbolag	2 495 000	150 000
Utdelning på aktier och andelar i intressebolag	150 000	150 000
Utdelning på övriga aktier och andelar	98 944	79 711
Realisationsvinster vid avyttring av aktier och andelar i dotterbolag	728 001	-
Realisationsvinster vid avyttring av övriga aktier och andelar	43 092	102 861
Summa finansiella intäkter och kostnader	3 618 022	488 058
Resultat före skatt	3 215 183	81 714
Skatt	-64 991	-48 070
ÅRETS RESULTAT	3 150 192	33 644

RESULTATDISPOSITION

Styrelsen föreslår att årets resultat, kronor 3 150 192, överföres till föreningens kapitalbehållning.

BALANSRÄKNING	2008	2007
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Aktier och andelar (Not 2)	110 135	580 134
Adam Helms´ Boksamling	1	1
Reversfordringar	765 100	1 020 500
Summa anläggningstillgångar	875 236	1 600 635
Omsättningstillgångar		
Aktier och andelar (Not 1)	2 721 486	2 587 588
Kortfristig del av långfristiga reversfordringar	255 400	391 400
Skattefordran	-	1 319
Övriga fordringar	-	12 770
Upplupna intäkter	14 838	4 243
Likvida medel	2 512 239	43 388
Summa omsättningstillgångar	5 503 963	3 040 708
SUMMA TILLGÅNGAR	6 379 199	4 641 343
SKULDER OCH EGET KAPITAL		
Eget kapital		
Kapitalbehållning	3 163 007	3 129 363
Årets resultat	3 150 192	33 644
Summa eget kapital	6 313 199	3 163 007
Kortfristiga skulder		
Skulder till dotterbolag	36 395	36 395
Bokbranschens Finansieringsinstitut AB	-	1 424 670
Svenska Förläggare AB	301	-
Skatteskulder	15 508	-
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	13 796	17 271
Summa kortfristiga skulder	66 000	1 478 336
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	6 379 199	4 641 343
STÄLLDA PANTER	Inga	Inga
ANSVARSFÖRBINDELSER		
Borgensåtagande	500 000	500 000
Garantiåtagande för Förlagsklubben	150 000	150 000

NOTER

Not 1 Värdepapper

Aktier/Fondandelar 2008-12-31	Antal	Anskaffnings- värde	Marknads- värde
Assa Abloy AB, A	441	49 035	39 029
Astrazeneca PLC	224	74 476	68 768
Elektrolux AB, B	140	11 778	9 345
Ericsson Tel A LM, B	1 400	135 279	82 320
Hennes & Mauritz AB	350	58 676	106 925
Husqvarna AB, A	27	0	1 023
Husqvarna AB, B	90	2 879	3 717
Investor AB, B	900	140 757	105 300
Kinnevik, Investment AB, B	700	38 782	44 100
Loomis AB, B	100	5 102	4 900
Millicom International Cellular SDR	50	16 824	17 975
NCC AB, B	200	22 033	9 980
Niscayah, B	200	6 760	1 330
Nordea AB	1 275	72 404	69 743
Scania AB, B	640	58 961	49 760
Securitas AB, B	500	45 917	32 125
Skandinaviska Enskilda Banken, A	505	18 943	30 679
Skanska AB, B	400	7 398	31 000
SKF, AB	480	23 942	37 080
Swedbank AB, A	300	39 874	13 320
Swedbank AB, PR	150	7 200	6 645
Svenska Cellulosa, SCA, B	750	8 594	50 063
Tele2 AB, B	456	44 822	31 464
TeliaSonera AB	2 708	110 303	105 341
Volvo AB, B	1 125	19 993	48 263
SEB Obligationsfond Flex SEK	65 203	672 247	673 048
SEB Globalfond - Lux ack	39 806	443 651	532 769
SEB Obligationsfond SEK	51 567	543 378	532 144
SEB Sverigefond Småbolag	3 981	41 478	45 844
		2 721 486	2 784 000

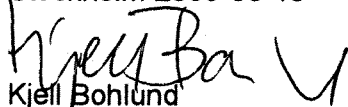
Bokfört värde per 2007-12-31 var kronor 2 587 588.

Marknadsvärdet per 2007-12-31 uppgick till kronor 3 499 790.

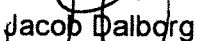
Not 2 Aktier och andelar i intressebolag

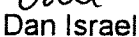
	Antal	Bokfört värde	Nominellt värde
Svenska Förläggare AB	100	96 085	100 000
Bokcentralen, förening u p a	2 310	11 550	11 550
Tidnings AB Svensk Bokhandel	100	2 500	50 000
Svenska Bokhandelns Kreditkassa Ekonomisk Förening	2	0	200
		110 135	161 750

Stockholm 2009-03-19

Kjell Bohlund

Anna Borné Minberger

Jacob Dalborg

Dan Israel

Erik Osvalds

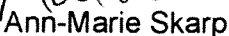

Göran Sunehag

Eva Bonnier

Catrine Christell Grimlund

Maria Hamrefors

Kristoffer Lind

Ann-Marie Skarp

Eva Swartz Grimaldi

REVISORSPÅTECKNING

Vår revisionsberättelse har avgivits 2009-03-30.

Jan Nyström
Auktoriserad revisor

Ulla Vedin

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i Svenska Förläggarföreningen
Org.nr. 802000-3805

Vi har granskat årsbokslutet och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Svenska Förläggarföreningen för år 2008-01-01 -- 2008-12-31.

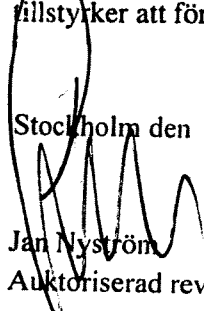
Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att bokföringslagen tillämpats vid upprättandet av årsbokslutet. Vårt ansvar är att uttala oss om årsbokslutet och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisions sed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när den upprättat årsbokslutet samt att utvärdera den samlade informationen i årsbokslutet. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot handlat i strid med bokföringslagen eller föreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden ovan.

Årsbokslutet har upprättats i enlighet med bokföringslagen.

Styrelsens ledamöter har enligt vår bedömning inte handlat i strid med föreningens stadgar. Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 30 mars 2009

Jan Nyström
Auktoriserad revisor

Ulla Vedin

ÅRSREDOVISNING

för

Svenska Förläggare AB

Orgnr 556068-0091

Styrelsen och verkställande direktören för Svenska Förläggare AB får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2008 01 01 - 2008 12 31.

Innehållsförteckning	Sid
- förvaltningsberättelse	1
- resultaträkning	2
- balansräkning	3 - 4
- noter	5 - 8

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Verksamheten

Svenska Förläggare AB ska på uppdrag av Svenska Förläggareföreningen (SvF) bedriva service och information till föreningens medlemmar.

Ägarförhållanden

Svenska Förläggare AB ägs sedan den 1 januari 2004 till 100 % av Svenska Förläggareföreningen.

Resultat och ställning	2008	2007	2006
Rörelseintäkter	8 358 618	8 304 630	7 865 435
Årets resultat	-5 991	89 859	3 644

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står:

Balanserat resultat	211 418
Årets resultat	-5 991
Kronor	<u>205 427</u>

Styrelsen föreslår att vinstmedel behandlas enligt följande:

i ny räkning överföres	205 427
Kronor	<u>205 427</u>

RESULTATRÄKNING	Not	2008 01 01 2008 12 31	2007 01 01 2007 12 31
Rörelsens intäkter m m			
Nettoomsättning	4	8 358 618	8 304 630
Summa		<u>8 358 618</u>	<u>8 304 630</u>
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	5	-4 434 063	-4 530 036
Personalkostnader	1	-3 905 569	-3 703 343
Avskrivningar	2	-40 399	-42 298
Summa		<u>-8 380 031</u>	<u>-8 275 677</u>
Rörelseresultat		-21 413	28 953
Resultat från finansiella investeringar			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		165 215	108 081
Räntekostnader		-	-
Summa		<u>165 215</u>	<u>108 081</u>
Resultat efter finansiella poster		143 802	137 034
Bokslutsdispositioner			
Förändring periodiseringsfond		-81 000	-59 000
Summa		<u>-81 000</u>	<u>-59 000</u>
Skatt på årets resultat		-68 793	-49 650
Skatt på tidigare års resultat		-	61 475
ÅRETS RESULTAT		-5 991	89 859

BALANSRÄKNING	Not	2008 12 31	2007 12 31
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, bil	3	72 415	106 896
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		72 415	106 896
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		383 177	604 997
Fordringar hos närstående		301	-
Skattefordran		216 551	232 962
Övriga fordringar		170 698	223 771
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	6	299 564	320 435
Summa kortfristiga fordringar		1 070 291	1 382 165
Kassa och bank		1 064 326	1 207 487
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		2 134 617	2 589 652
SUMMA TILLGÅNGAR		2 207 032	2 696 548

BALANSRÄKNING forts.	Not	2008 12 31	2007 12 31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL	7		
<u>Bundet eget kapital</u>			
Aktiekapital (100 aktier)		100 000	100 000
Reservfond		20 000	20 000
		<u>120 000</u>	<u>120 000</u>
<u>Fritt eget kapital</u>			
Balanserat resultat		211 418	121 559
Årets resultat		-5 991	89 859
		<u>205 427</u>	<u>211 418</u>
SUMMA EGET KAPITAL		325 427	331 418
OBESKATTADE RESERVER	8	541 000	460 000
SKULDER			
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		198 006	644 922
Skulder till närstående		60 605	6 566
Övriga skulder	9	522 524	609 091
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	559 470	644 551
Summa kortfristiga skulder		1 340 605	1 905 130
SUMMA SKULDER		1 340 605	1 905 130
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 207 032	2 696 548
POSTER INOM LINJEN			
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Om avvikelse förekommer framgår det av notanteckning nedan. Principerna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Värderingsprinciper

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningskostnaden om inget annat anges nedan.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp, som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

UPPLYSNINGAR TILL ENSKILDA POSTER

Not 1 Personal	2008 12 31	2007 12 31
<i>Medelantal anställda:</i>		
Män	1,0	1,0
Kvinnor	3,6	3,3
	<hr/>	<hr/>
	4,6	4,3
<i>Löner och andra ersättningar:</i>		
Styrelse	0	0
Verkställande direktör	709 016	684 872
Övriga anställda	1 753 358	1 576 906
	<hr/>	<hr/>
	2 462 374	2 261 778
<i>Sociala kostnader:</i>		
Pensionskostnader verkställande direktör	197 731	188 872
Pensionskostnader övriga anställda	123 296	336 550
Sociala avgifter enligt lag och avtal	859 749	826 754
	<hr/>	<hr/>
	1 180 776	1 352 176
Diverse personalkostnader	262 419	89 389
Totala personalkostnader	3 905 569	3 703 343

Not 2 Avskrivningar **2008 12 31**   **2007 12 31**

I resultaträkningen belastas rörelseresultatet med avskrivningar enligt plan, vilka beräknas på ursprungliga anskaffningsvärden och baseras på tillgångarnas bedömda ekonomiska livslängd, varvid följande procentsatser används.

Inventarier 20% 20%

Not 3 Inventarier

<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	550 551	646 397
Årets investeringar	13 646	21 914
Årets försäljningar/utrangering	-12 880	-117 760
<i>Utgående anskaffningsvärde</i>	551 317	550 551
<i>Ingående avskrivningar</i>	443 655	513 717
Årets försäljningar/utrangering	-5 152	-112 360
Årets avskrivningar	40 399	42 298
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	478 902	443 655
Bokfört värde	72 415	106 896

Not 4 Nettoomsättning

Serviceavgifter	4 384 031	4 218 078
Övriga intäkter	3 974 587	4 086 552
	8 358 618	8 304 630

Not 5 Uppllysning om revisorns arvode

BDO		
Revisionsuppdrag	48 236	60 846
Andra uppdrag	10 572	16 885
	58 808	77 731

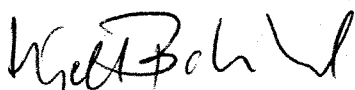
Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisning, bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning och övriga arbetsuppgifter som det ankommer bolagets revisor att utföra, samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförande av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

Not 6 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2008 12 31	2007 12 31
Förutbetald leasinghyra	24 834	24 857
Förutbetald lokalhyra	192 544	185 724
Övrigt	82 186	109 854
	<hr/>	<hr/>
	299 564	320 435
Not 7 Förändring av eget kapital		
<u>Bundet eget kapital</u>		
Enligt balansräkningen föregående år	120 000	120 000
Överföring från fritt eget kapital	-	-
Enligt balansräkningen innevarande år	<hr/>	<hr/>
	120 000	120 000
<u>Fritt eget kapital</u>		
Enligt balansräkningen föregående år	211 418	271 559
Överföring till bundet eget kapital	-	-
Utdelning till aktieägare	-	-150 000
Årets resultat	-5 991	89 859
Enligt balansräkningen innevarande år	<hr/>	<hr/>
	205 427	211 418
Totalt eget kapital	325 427	331 418
Not 8 Obeskattade reserver		
Periodiseringsfond tax 2005	260 000	260 000
Periodiseringsfond tax 2006	141 000	141 000
Periodiseringsfond tax 2008	59 000	59 000
Periodiseringsfond tax 2009	81 000	-
	<hr/>	<hr/>
	541 000	460 000

Not 9 Kortfristiga skulder	2008 12 31	2007 12 31
Personalens källskatt	61 172	80 362
Övrigt	461 352	528 729
	<hr/>	<hr/>
	522 524	609 091

Not 10 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2008 12 31	2007 12 31
Löneskatt	69 788	118 233
Semester och löneskulder	331 999	400 819
Arbetsgivaravgifter	65 683	79 230
Övrigt	92 000	46 269
	<hr/>	<hr/>
	559 470	644 551

Stockholm 2009-03-19

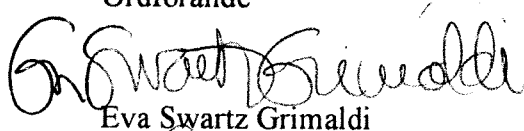
Kjell Bohlund
Ordförande

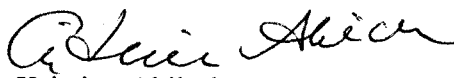
Eva Bonnier

Dan Israel

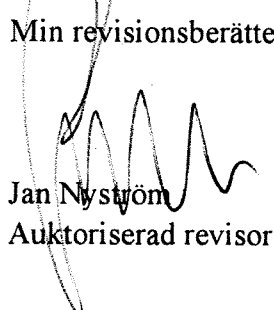

Eva Swartz Grimaldi

Kristina Ahlinder
Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har avgivits 2009 -03-30

Jan Nyström
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE**Till årsstämman i Svenska Förläggare AB
Org.nr. 556068-0091**

Jag har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Svenska Förläggare AB för år 2008-01-01 -- 2008-12-31.

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisions sed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra mig om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen, disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen samt beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

STOCKHOLM den

30 mars 2009

Jan Nyström
Auktoriserad revisor

Till årsstämman i
Svenska Förläggare AB
Org nr: 556068-0091

Granskningsrapport för år 2008

Jag har granskat bolagets verksamhet under 2008.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen samt god revisionsred.

Granskningen har utgått från bedömning av väsentlighet och risk.
Samplaneringen har skett med bolagets auktoriserade revisor. Vi har fokuserat på verksamheten i förhållande till ändamålet.

Jag bedömer att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

Stockholm den 30/3 2009

Ulla Vedin

Svenska Förläggare AB
Drottninggatan 97
113 60 Stockholm
tfn 08-736 19 40
www.forlaggare.se